

občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA DOMŽALE

Občinski poročevalec, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Domžale, izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Matjaž Bolhar, Matjaž Brojan, Nada Hurnar, Štefan Markovič, Jože Skok, Franc Tekavec, Vera Vojaka, Cveta Zalokar-Oražem. Glavna urednica: Vera Vojaka, tel.: 721-359, odgovorni urednik: Matjaž Brojan, tel.: 721-686, tehnični urednik: Zdravko Lipovšek, tel.: 721-082. Glasilo izhaja v nakladi 12.000 izvodov in ga tiska Delavska univerza Domžale. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 94, Domžale, naročene oglaševane sprejema Delavska univerza Domžale, Kolodvorska 6. Rokopisov ne vračamo, fotografije pa le izjemoma. Glasilo je na podlagi sklepa št. 421-1/72 z dne 26.11.1974 Sekretariata za informacije izvršnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo je bilo dne 25. 7. 1970 odlikovano s Priznanjem Skupščine občine Domžale za uspešno informiranje, dne 24. 4. 1974 pa s srebrnim Priznanjem Osvobodilne fronte slovenskega naroda za uspešno informiranje deležnih ljudi in občanov občine Domžale.

DOMŽALE, 11. 11. 1982, Leto XXI, Št. 14

NIHČE NE MORE STATI IZVEN VRST BITKE ZA STABILIZACIJO

Sedanji družbeni trenutek, v katerem živi naša socialistična samoupravna skupnost, je dokaj zahteven. Na nas pritiskajo problemi in težave, ki jih nismo bili vajeni, kajti dolgo smo živeli v miru ob nenehnem splošnem napredku. Zabredli smo v gospodarska in družbena razvojna neravnovesja in težave, ki jim je botrovala prevelika želja, da se vsi skupaj kar najhitreje izkopljemo iz nerazvitosti. Jugoslavija se je vrsto let razvijala po stopnji, ki je bila med največjimi na svetu, sedaj pa je prišel čas, da ta prehitri razvoj upočasnimo, da ga spravimo v okvire, ki jih zmoremo, v okvire, ki ustrezajo našim dejanskim materialnim možnostim. Računati namreč moramo s tem, da smo v preteklem desetletju porabili več in da smo hitreje povečevali svoj standard, kakor pa smo dejansko ustvarili sredstev. Zavedati se moramo, da je prišel čas, ko se moramo odpovedati marsičemu, za kar smo doslej menili, da je pridobljena pravica ter pridobljeni raven standarda. Vse vrste potrošnje, ne samo investicijsko, tudi osebno, skupno in splošno moramo spraviti na raven, ki je možna, glede na sredstva, ki jih ustvarjamo in s katerimi razpolagamo.

To pa ne bomo dosegli le z omejevanji, ampak samo z boljšim gospodarjenjem in z večjo produktivnostjo ter s tem, da zagotovimo takšno proizvodnjo, ki bo v večji meri izvozno usmerjena.

O gospodarskih in družbenopolitičnih razmerjih v Jugoslaviji je bilo v zadnjih nekaj mesecih povedano skoraj vse. To je bila osrednja tema kongresov zveze komunistov, zveze sindikatov, konferenc SZDL, sej skupščin, na vseh nivojih. Naši delovni ljudje in občani so bili odkrito seznanjeni z gospodarskim položajem ter težavami, ki nas pestijo, ki danes pestijo vse države, še zlasti države v razvoju. Danes je vsakemu izmed nas znano, koliko smo dolžni in kakšne so naše naloge, da naše gospodarstvo čimprej spravimo na trdne noge. Sedaj se nahajamo v fazi, ko je potrebno pospešeno uresničevati sprejete stabilizacijske naloge, ki jih in mora uresničiti vsak na svojem mestu. Moramo zaostriiti odgovornost za gospodarjenje z družbenimi sredstvi izboljšati — spremeniti moramo naš odnos do družbene lastnine. Vsako delovno mesto bomo morali podvreči konkurenci dobrega in boljšega dela. Tisti, ki nočejo delati in odgovorno gospodariti z

družbenimi sredstvi, naj svoje delo prepustijo drugim, tistim, ki so pripravljeni tako delati, ki imajo potrebno znanje. Energično moramo takoj preprečiti vsakršno mentaliteto in poskuse, da se da živeti od tujega dela.

Človek mora živeti od svojega dela. V kolikor še nismo, je sedaj skrajni čas, da spremenimo našo zavest in ravnanje ter se z vsemi ustvarjalnimi silami obrnemo k delu, kakršnega zahteva sedanji čas. Sedanje razmere zahtevajo, da odločno prekinemo z vsem, kar je malo-meščansko, z včasih nenasitnim hlastanjem po materialnih dobrinah, z ozkosrčnostjo in ozkogrudnostjo, s potrošno mrzlico, ki se je v zadnjem času še posebej razrasla. Te odnose moramo preseči ter jih nadomestiti s pristnejšimi, bolj neposrednimi tovariškimi odnosi s humanejšo, kulturnejšo vsebino in načinom življenja, zato je razprava o sedanjih razmerah predvsem tudi razprava o nas, o našem obnašanju, o našem delu in to povsod tam, kjer delamo, kjer živimo. Vse te nakopičene probleme ter razvojna in druga protislovja, pa lahko presežemo le z dosledno uresnitvijo vseh elementov našega sistema socialističnega samoupravljanja, njegovih mehanizmov in institucij ter z aktiviranjem pravic in odgovornosti vseh subjektov. Zavedati se namreč moramo, da ni cilj naše družbe, da probleme zgolj poskuša urejati po samoupravni poti, ampak da jih po tej poti tudi dejansko in učinkovito uredi. In to nam omogoča naš samoupravni socialistični sistem, ki našemu delavcu in občanu daje tak položaj, kot

ga nima človek nikjer na svetu.

V dosedanjih razpravah se je ponovno pokazalo, da so naši občani za doseganje stabilizacijskih ciljev, za ureditev naše gospodarske in politične neodvisnosti tudi za ceno začasnega padca življenjskega standarda. Toda breme je potrebno razdeliti na vse enako, razdeliti po materialnih zmogljivostih. Zato moramo biti vsi skupaj zelo pozorni do vseh nepravilnosti, do kršitev, do neupravičenih izjem. Vse to namreč naše ljudi zelo jezi. Ljudje težave razumejo, toda zelo so občutljivi do špekulacij, privilegijev, podkupovanja, do vsega tistega, kar omogoča življenje mimo dela in na tuj račun. Zato ne sme biti nobenega popuščanja in razumevanja za vse tiste, ki izrabljajo stisko ljudi in njihovo zaupanje. Tu mora energično delovati naše samozaščitno obnašanje, naši sveti potrošnikov, naša družbena samozaščita v najširšem obsegu.

Tudi vse sprejete ukrepe moramo sprejeti z zavestjo, da so to začasni kratkoročni ukrepi, ki so le prispevek k dolgoročnemu koncipiranju in spreminjanju razmer v naši družbi. Z zavestjo, da bo njihova veljavnost le do tlej, dokler ne bomo kot družba in kot posamezniki začeli spreminjati navad in uresničevati vsega tistega, za kar smo se dogovorili. Zelo napačno bi bilo, če bi ukrepe povečevali, če bi jim prepisovali tolikšno moč, kot da so edini, ki nam bodo pomagali iz zagat. Vsi moramo namreč vedeti, da vsa prizadevanja skupaj z zadnjimi ukrepi zveznega izvršnega

(Nadaljevanje na 2. strani)

AKTUALNI PROBLEMI V NAŠI OBČINI

V splošnih zaostrenih gospodarskih pogojih se razrešujejo problemi preskrbe s surovinami in repromateriali v OZD, istočasno pa se zaradi povečevanja izvoza pojavljajo problemi preskrbe z nekaterimi artikli trajnejše rabe in pri oskrbi z mesom, premogom in plinom.

Kako je s plinom?

Izvršni svet je prav zaradi problemov pri oskrbi s plinom sklenil, da bi prodajo plina za otroške vrtce, šole, gostinske obrate zdravstvene ustanove, domove upokojencev in tiste obrtnike, ki jim je plin neobhoden za proizvodno delo organizirali v Kurivu v Domžalah, na ostalih prodajnih mestih pa bodo prodajali plin za ostale potrošnike. Izvršni svet je sklenil, da bo potekala prodaja tem prioritarnim porabnikom v najnujnejših količinah uspešno.

Svinjskega mesa bo dovolj!

Glede preskrbe z mesom je pričakovati nekoliko slabšo preskrbljenost predvsem zato, ker mora Emona – kmetijska kooperacija do konca leta usmeriti polovico proizvodnje v izvoz, to pa se bo poznalo na oskrbljenosti z govejim mesom.

Izvršni svet je skupaj s trgovsko organizacijo Napredek in Emona, Prašičerejo Ihan, zagotovil, da se bo izpad goveje živine delno kompenziral s povečano prodajo svinjskega mesa in večjimi količinami piščančjega mesa.

Težave s kurjavo se umirjajo!

Kar zadeva preskrbo s kurjavo se bo situacija nekoliko izboljšala predvsem zaradi pričakovanih dobav premoga, uvoženih iz Poljske, ter briketov iz

Vzhodne Nemčije in SZ. To pa je gorivo, ki je visoke kalorične vrednosti. Določena rezerva oz. perspektiva obstoji v pričakovani dobavi določenih količin iz rudnika Breza, ki je odprl nov kop. Vanj je tudi občina Domžale vložila več kot 5 milijonov dinarjev.

Kot energetska alternativa v skrajnem primeru so še vedno drva, ki jih imajo na Kurivu dovolj na zalogi.

Gradnja skladišč blagovnih rezerv

V oktobru mesecu smo dobili verifikacijo na Republiškem komiteju za oceno investicij, verifikacijo, ki zadeva izgradnjo skladišča za blagovne in tržne rezerve občine Domžale. Priprave na izgradnjo skladišča so teklo že dve leti, omogočilo pa nam bo oblikovanje določenih rezerv za izredne razmere in pa rezerve za primer intervencij ob občasni pomanjkanjih določenih vrst življenjskih artiklov.

Skladišče blagovnih rezerv bomo zgradili do konca polletja v prihodnjem letu in sicer na lokaciji v Jaršah, v bližini tovarne Induplati.

Izgradnja tega skladišča predstavlja v bistvu I. fazo izgradnje skladišč, na tej lokaciji bo v prihodnosti zgradila svoje prostore tudi Emona, kmetijska kooperacija in pa Metalka, ki se bo preselila iz centra Domžal, prav tako predvidoma v prihodnjem letu.

Kako je s preходом na novi delovni čas

Obvladovanje največjih gospodarskih težav države do konca leta in ustvarjanje perspektive za popolnejše uresničevanje politike gospodarske stabilizacije v prihodnjem letu, je bistvo najnovejših ukrepov zveznega izvršnega sveta.

Eden izmed ukrepov za izboljšanje gospodarske stabilizacije je tudi pomik začetka delovnega časa v TOZD, kmetijskih zadrukah, delovnih skupnostih samoupravnih interesnih

skupnostih, upravnih organih in strokovnih službah občine ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, in sicer v čas dnevne svetlobe. S tem uresničujemo cilj racionalnega izkoriščanja in varčevanja električne energije, boljšo izkoriščenost delovnega časa in večjo izrabo delovnih sredstev.

Po priporočilu izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije naj se prehod na kasnejši začetek delovnega dne izvede kar v najkrajšem času, najpozneje pa do konca novembra tega leta. Prehod naj se izvede povsod, razen kadar zaradi narave dejavnosti ter specifičnih del in nalog to ni mogoče.

Pri tem naj vse organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti, ki delajo v eni izmeni in začno z delom ob 6. uri, premaknejo začetek dela več kot za eno uro, tiste pa, ki začno z delom ob 7. uri, pa naj premaknejo začetek dela najmanj za eno uro. Večji zamik začetka delovnega časa naj določijo v delovnih skupnostih skupnih služb. Če se delo v organizacijah in skupnostih, za katere opravljajo dela in naloge opravlja v dveh ali več izmenah.

V občini Domžale smo pred izvedbo premika delovnega časa proučili in odpravili probleme, ki bi se eventualno pojavili na področju vzgoje in izobraževanja ter prevozov na delo in z

dela. Tako bodo vse enote vzgojnovarstvene organizacije Domžale odprte vsak dan od 5.15 ure do 17. ure, ob sredah pa bo odprta enota Lije Varšek na Kidričevi, Domžale od 5.15 do 18. ure. Vse osnovne šole bodo zagotovile podaljšano bivanje oz. varstvo učencev od 1. do 4. razreda vsaj do 17. ure.

Vozne rede bomo izboljševali!

V zvezi s prevozi na delo in z dela je bila vrsta razgovorov in dogovarjanj z ŽTP Ljubljana in Integralom. Novi začasni železniški in avtobusni vozni redi so bili že objavljeni v dnevnem časopisu. Koliko so prilagojeni novemu delovnemu času, oz. prehodu na pomik delovnega časa, bo razvidno v novembru in decembru tega leta, ker bosta to poskusna meseca. Do januarja 1983. leta bomo skušali glavne pomanjkljivosti pri voznih redih odpraviti, v februarju 1983. leta bodo predvidoma novi vozniki za vlak in avtobus. V januarju 1983 bo uvedena tudi enotna vozovnica za vlak in avtobus hkrati.

V upravnih organih in strokovnih službah občine Domžale je novi delovni čas od 8. do 16. ure vsak dan, ob sredah pa od 8. do 18. ure. Uradne ure za stranke bodo ob ponedeljkih in petkih (po predlogu) od 9. do 12. ure in od 13. do 15.30 ure, ob sredah pa od 9. do 12. ure in od 13. do 17.30 ure.

OBVESTILO POTROŠNIKOM – KUPCEM!

V Napredkovem TOZD Prehrana so se odločili, da s 15. novembra 1982 uvedejo nov zimski obratovalni čas trgovin. Vse trgovine bodo odpirale zjutraj ob 7.30 uri, zvečer pa bodo samopostrežne trgovine odprte do 18.30 ure.

Klasične trgovine bodo zapirale še v naprej ob istem času, kot so jih do sedaj.

TOZD PREHRANA

SGP GORICA SPOROČA

SGP GORICA obvešča, da sta med vrstnimi atrijskimi hišami ob VVZ v Trzinu prosti še dve enoti.

Objekti se gradijo klasično – z zidaki do faze z zaključeno fasado in urejeno okolico. Dograjeni bodo v decembru 1982.

Vse podrobnejše informacije dobite pri SGP GORICA, Ljubljana, Mestni trg 6, tel. 212-956.

(Nadaljevanje s 1. strani)

sveta ne bodo rešili položaja brez drugega obnašanja v združenem delu, brez naše boljše odgovornosti do dela in proizvodnje. Stabilizacijska prizadevanja in cilji bodo uresničeni le, če bo stabilizacija naša zavest, če bo stabilizacija množično gibanje, če ne bo nikogar med nani, izven vrst bitke za stabilizacijo, če bo vsak od nas uresničil svoj del odgovornosti. Miro Ukmar

ODMEV KONGRESA V LUČI STABILIZACIJE

Lahko govorimo, da je na Kongresu prevladovala zagnanost predvsem po spremenjanju in izboljševanju stanja. Bila je odločnost, da tudi v tem času delavci upravičijo svojo zgodovinsko vlogo. Da ohranimo in utrdimo samoupravljanje, smo pripravljeni na odrekovanja, pod pogojem, da to napravimo vsi na vseh ravneh in v vseh okoljih. Kongres je podprl vsestranske opredelitve Kraigherjeve komisije, ki v stabilizacijski akciji zahtevajo večjo odgovornost vseh udeležencev v družbeni reprodukciji.

Kongres je iz različnih zornih kotov osvetlil poglobljena vprašanja, ki so zajeta tudi v kongresnih listinah.

— Delavci morajo postati nosilci planiranja, saj občutijo vse posledice neuresničevanja plana, kar hkrati pomeni večjo odgovornost in tudi strokovnost ustreznih služb.

— V vseh okoljih izboljšati odnos do dela in delovnih

sredstev, oboje pa opredeliti v sistem delitve po delu, da bi s tem spodbujali delavce k zmanjševanju stroškov in ustvarjanju večjega dohodka.

— Odločno se želimo postaviti po robu poskusom oblikovanju cen, ki ne temeljijo na uveljavljenih ekonomskih zakonitostih.

— Izhod iz težav je odločna usmeritev na konvertibilno tržišče.

— Bolj dosledno moramo uveljavljati delitev po delu in sadovih dela, kar bo spodbujalo slehernega delavca, da si socialno varnost zagotovi predvsem na podlagi svojega dela.

Stabilizacijski ukrepi in ravnanja morajo postati naš vsakdanji način dela in gospodarjenja pa tudi temeljna in trajna naloga družbenega razvoja, zgrajena na političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

Birk Miroslav

IZ REFERATOV DOMŽALSKIH DELEGATOV NA X. KONGRESU ZSS

Da bi se lahko organizacije te panoge učinkovitejše in hitreje vključevale v mednarodno delitev dela bi bilo potrebno:

— SISEOT, Gospodarska zbornica in ostali dejavniki bi se morali bolj tvorno, kot sedaj vključiti v razreševanje zakonodaje o deviznem poslovanju;

— v dograjevanje politike pospeševanja izvoza bi morali na podlagi analize komparativnih prednosti določiti panoge, ki imajo naj-

boljše pogoje za izvoz in jih še posebej stimulirati;

— v politiki pospeševanja izvoza in pri stimulacijah bi morali dati večji poudarek tistim, ki dosegajo večji netto devizni efekt;

— uskladiti bi bilo potrebno politiko na področju ekonomskih odnosov s tujino, ki se različno vodi v posameznih republikah in njihovih SISEOT-ih;

— še naprej bi morali delovati na izgradnji pomembnih baznih kapacitet in pri

tem še zlasti zagotoviti, da ne bi prihajalo do prekrivnosti le-teh;

— predlagamo, da se k obravnavi izvoza na klirinško področje pristopi selektivno, kar pomeni, da je potrebno pospeševati izvoz tistih proizvodov, ki so vključeni v blagovne liste in ki so razvojno in devizno pomembni zato, da si z nasprotne strani pridobimo surovine, ki so strateškega pomena za celotno nacionalno gospodarstvo;

— zahtevamo da se vprašanja in problemi devizne politike pravočasno in sprotno razrešujejo s strani odgovornih dejavnikov naše družbe.

V komisiji "Vloga delavcev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja" je LOVRO BREZNIK iz Termite razpravljal o problemih, s katerimi se soočajo Klubi samoupravljalcev.

V svojem referatu je poudaril, da še vedno obstajajo velike razlike v dejavnosti in učinkovitosti Klubov samoupravljalcev, ponekod obstajajo klubi le na papirju, v več kot polovici slovenskih občin pa še to ne. Do sedaj smo se pretežno ukvarjali z organizacijskimi in statusnimi vprašanji, razčiščenoe so tudi dileme smotrnosti ustanavljanja in delovanja klubov, prav tako so tudi znane vsebinske usmeritve in metode delovanja klubov, nejasno in ne dovolj razčiščeno pa ostaja vprašanje zagotavljanja materialne osnove dela Klubov samoupravljalcev.

Zato bi bilo potrebno dobro razmisliti, kje in na kakšen način bomo zbirali sredstva za družbenopolitično izobraževanje. Samo stališče, da družbenopolitično izobraževanje spada v programe občinske izobraževalne skupnosti, je premalo, ker od le-teh ne moremo pričakovati, da bodo iz sredstev, ki so namenjena za realizacijo obveznega in dogovorjenega programa, lahko namenile tudi potrebna sredstva za družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje.

FRANC CIGLER

o problematiki izvajanja proizvodnega dela v sistemu usmerjenega izobraževanja,

EMIL LEMUT

o delovnih razmerjih delavcev v zasebnem sektorju in uresničevanju le-teh na podlagi kolektivne pogodbe.

METKA DEL BELLO:

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da je razvoj zdravstva dosegel zavidljivo stopnjo, vendar ob tem delavci v osnovnem zdravstvenem varstvu ocenjujemo, da ni sledilo temu razvoju v celoti, temveč je celo zaostajalo. Posledice zaostajanja osnovnega zdravstvenega varstva so očitne tako v organizacijskem, strokovnem in tudi ekonomskem položaju.

Zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela zelo jasno opredeljuje odnose v samoupravnih interesnih skupnostih, kjer je mesto za sporazumevanje med uporabniki in izvajalci. V sedanjem trenutku ugotavljamo, da se principi svobodne menjave dela niso uveljavili do take višine, kjer bi uporabnik in izvajalec v občinski zdravstveni skupnosti direktno odločal o programih zdravstvenih delovnih organizacij, finančnem načrtu in temeljnih planov, kar bi bila osnova za svobodno menjavo dela. Ugotavljamo, da se pomanjkljivosti pojavljajo na strani izvajalcev, uporabnikov in ne nazadnje tudi strokovne službe SIS in upravnih organov. Verjetno je tako stanje posledica celotnega družbeno-ekonomskega odnosa v naši družbi, ker smo preveč razvijali specialistično in bolnišnično zdravstveno varstvo, pri tem pa pozabili na vzporedni razvoj osnovnega zdravstvenega varstva, čeravno smo vedno in povsod deklarirali vlogo in pomen osnovnega zdravstvenega varstva.

Šibka razvitost osnovnega zdravstvenega varstva, tako v organizacijskem, kot tudi strokovnem pogledu ima napram dobro organizacijsko in

(Nadaljevanje na 4. strani)

strokovno razviti bolnišnični in specialistični službi za posledico to, da osnovno zdravstveno varstvo ni pripravljeno in sposobno odigrati tiste vloge, ki naj bi jo odigralo v skladu z Zakonom o zdravstvenem varstvu in samoupravnim sporazumom o delitvi dela v zdravstvu. Zato je nujno potrebno, da v bodoče osnovno zdravstveno varstvo organizacijsko in strokovno razvijemo in mu tako iz ekonomskega vidika namenimo več sredstev, česaravno za račun visoko razvitega bolnišničnega in specialističnega zdravstvenega varstva.

Kot zaključek svojega referata, je tov. Breznik podal stališča, ki so se izoblikovala v predkongresni razpravi v naši občini in v nekaterih drugih v ljubljanski regiji. Le ta so bila:

— V prizadevanjih za uveljavljanje in razvoj samoupravnih odnosov, za uresničevanje interesov in oblasti delavcev za utrjevanje socialistične zavesti, za izmenjavo samoupravljalških izkušenj in za usposabljanje in družbenopolitično izobraževanje samoupravljalcev so se povsod tam, kjer delujejo Klubi samoupravljalcev pokazali, kot nepogrešljiv in napredni faktor socialističnih sil.

— Zaradi naprednih in učinkovitih oblik delovanja v praksi doseženih rezultatov je nesporeljivo, da je ustanavljanje KSU zamrlo in da ne delujejo v vseh občinah.

— Odločno se zavzemamo za dosledno uveljavljanje že sprejetih sklepov na posvetu o družbeni vlogi, organiziranosti in metodah dela v Kopru in na 9. kongresu ZSS.

— Zahtevamo, da 10. kongres ZSS razreši zagotavljanje materialne osnove dela KSU, kot tudi družbenopolitičnega usposabljanja.

V komisiji "Uresničevanje politike združevanja dela in sredstev" so razpravljali trije delegati iz naše občine, in sicer:

METKA DEL BELLO

o vlogi in položaju zdravstvenih delavcev pri izvajanju zdravstvenega varstva.

FRANC CIGLER:

Pred dvema letoma smo v srednjem šolstvu začeli pouk po programih usmerjenega izobraževanja, v letošnjem letu pa smo dobili v delovne organizacije tudi prve učence.

Na ta proces smo se pripravljali ponekod dlje časa, ponekod pa je bil sprejem za učence zelo slabo pripravljen. Tam, kjer so stvar vzeli dovolj resno, kjer so pripravili programe, zagotovili in usposobili ustrezno število inštruktorjev, ni bilo težav. Ugotovljeno pa je bilo, da je bilo to bolje organizirano v delovnih organizacijah, kjer imajo organizirane ustrezne službe oz. referenta za izobraževanje. Ob tem pa ne moremo tudi mimo dejstva, da je veliko delovnih organizacij, ki niso sprejele učencev na proizvodno delo, niti se niso pripravile na te naloge, čeprav pogoje izpolnjujejo. Od priprave posameznih delovnih organizacij za proizvodno prakso, pa je bila v veliki meri odvisna učinkovitost in kakovost proizvodnega dela in delovne prakse. V večini delovnih organizacij so določili dela in naloge, ki so jih učenci opravljali v proizvodnem delu in praksi, vendar so bili že sami sprejemi na delovno prakso neenotni. Ponekod so dobili zaščitne obleke, drugje ne, enako je bilo tudi pri malicah. Učenci so bili seznanjeni o pravilih varstva pri delu, o razvijanju ustvarjalnega odnosa do dela družbene lastnine, o racionalni porabi materialov in energije. Pripombe iz ankete pa so pokazale, da je bilo ob tem pozabljeno, na nekatera ključna vprašanja, ki so pomembna za uspešnost delovne prakse. Učenci so premalo poznali konkretne delovne procese, značilne za panoge ter postopke dela značilne za posamezne smeri izobraževanja. Njihovo znanje je bilo pomanjkljivo tudi na področju samoupravnega in tehnološkega organiziranja

dela, niso spoznali dokumentacije in informacijskega sistema. Rezultati ankete pa so pokazali pozitivno oceno za medsebojne odnose in uvajanje v proizvodne procese.

Ob organizaciji delovne prakse se je pokazal tudi problem zagotovitve zadostnega števila usposobljenih inštruktorjev, ki jih je bilo v veliki večini premalo. Le-ti bi morali biti tudi bolj usposobljeni za delo z mladino.

V svojem referatu je tov. Cigler opozoril še na druge pomembne pomanjkljivosti. Konec referata pa je zaključil z ugotovitvijo, da je denar, vložen v kader, hkrati vložen v produktivnost dela. Temu dejstvu pa žal ne dajemo povsod dovolj pozornosti.

EMIL LEMUT:

Problemатiko

uresničevanja kolektivne pogodbe je tematsko razdelil na naslednje skupine:

— nediscipliniranost pri upoštevanju in pisanju delovnih pogodb,

— nepravočasno dogovarjanje sprememb k osnovni pogodbi o delu, predvsem pri opredelitvah akontacij osebnih dohodkov,

— pripravljenost delavcev za delo na črno, zaradi trenutno boljšega osebnega dohodka tudi na račun socialne, zdravstvene in delovne zaščite,

— procent udeležbe na dohodku obratovalnice je še vedno odprto vprašanje, predvsem to, v kakšnem deležu je delavec upravičen do udeležbe na dohodku; pri tem se pojavlja vprašanje realnosti planiranja dohodka obratovalnice, kar pa je predpogoj za enakopravno sodelovanje pri delitvi ustvarjenega dohodka,

— kršenje določil kolektivne pogodbe v zvezi z odpovedjo delavcev,

— vloga osnovne organizacije sindikata delavcev zaposlenih pri samostojnih obrtnikih je še vedno prešibka,

— nepoznavanje vloge sindikata,

— nepoznavanje pravic in dolžnosti iz kolektivne pogodbe.

Poleg te problematike, pa so še druga odprta vprašanja, kot so reševanje stanovanjske problematike, izobraževanje, urejanje prehrane med delom, počitnikovanje, ipd.

PREDSTAVLJAMO VAM DELEGATA ZA IX. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Na skupščini občinske organizacije Zveze sindikatov Slovenije Domžale, ki je bila 5. maja letos, je bil za delegata IX. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije izvoljen FRANC MULLER.

Tovariš Franc Muller je bil rojen leta 1940, zaposlen pa je v Banki Domžale, kjer opravlja dela in naloge vodje deviznega knjigovodstva. Stanuje v Domžalah, je poročen in ima dva otroke.

S sindikalnim gibanjem se je seznanil takoj, ko je sklenil prvo delovno razmerje. Opravljal je več funkcij v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. V okviru dindikalne organizacije pa je bil član izvršnega odbora OO ZS, predsednik osnovne organizacije ZS, bil pa je tudi član Občinskega sveta ZSS Domžale.

ZA ENAKOMERNEJŠO IN PRAVIČNEJŠO PRESKRBO

Na svoji seji dne 12. 10. 1982 je izvršni svet skupščine občine Domžale celovito razpravljal o vprašanjih preskrbe in po široki ter vsebinski razpravi sprejel naslednje sklepe, ki zadevajo posamezna področja preskrbe kot sledi:

Oskrba s premogom

1. Predstavniki izvršnega sveta SO Domžale in predstavniki DO Napredek naj v mesecu oktobru obiščejo rudnik Breza ter opravijo razgovore, kaj je z oskrbo s premogom za občino Domžale, ki je že izpolnila svoje obveznosti glede sovlaganja v rudnik Breza.

2. Komite za družbeno planiranje in družbeno-ekonomski razvoj občine Domžale naj skupaj z DO Napredek pripravi predlog, da lahko vsak občan dobi v povprečju 2,5 t premoga, kar pa je odvisno od kalorične vrednosti premoga (slabša kvaliteta premoga, večja količina, boljša kvaliteta, manjša količina). Občani, ki bodo dobili omejeno količino premoga, imajo prednost pri naslednji dobavi pred tistimi, ki so premog prejeli pred omejitvijo.

3. Izvršni svet priporoča DO Napredek, da dajo prednost pri dobavi premoga invalidnim in drugim ogroženim osebam.

Preskrba z mesom

1. Komite za družbeno planiranje in družbeno-ekonomski razvoj občine Domžale, komisija za kmetijstvo pri IS, Sklad za pospeševanje kmetijstva in intervencije v proizvodnji hrane, Veterinarski zavod Kamnik-Domžale, DO Napredek, Emona-kmetijska kooperacija Domžale in Agroemona Domžale, naj izoblikujejo predlog za odkup in vzrejo telet v goveda. Predlog naj vsebuje ceno za odkup telet ter možnosti, kjer so pogoji za rejo telet za vzrejo govedi. S tem bo dana možnost, da zagotovimo preskrbo z mesom v naslednjih letih.

2. Izvršni svet predlaga, da se stimulacija za privez telet dá takoj ob privezu in ne šele ob oddaji goveda.

3. Preko delegatov naj se izpostavi na republiških organih vprašanje neenotnosti cen govedi na slovenskem tržišču, kar povzroča še večje pomanjkanje mesa. Proučijo naj se možnosti, da se sistem cen čimprej uredi.

4. Izvršni svet predlaga, da se Emoni kmetijski kooperaciji Domžale omogoči oddaja 150 glav govedi Emoni Ljubljana za izvoz s tem, da se upoštevajo sredstva, ki jih je dala skupščina občine Domžale za to proizvodnjo ter se v nadomestilo za izvoženo goveje meso zagotovijo ustrezne večje količine svinjskega mesa za področje naše občine. Razlike v ceni pri svinjskem mesu naj se pokrijejo v okviru SOZD Emona Ljubljana.

5. Izvršni svet smatra, da je potrebno določiti prioriteten vrstni red pri oskrbi z mesom, in sicer so to domovi počitka, šole, vrtci, obrati družbene prehrane. Za obrate družbene prehrane je potrebno zagotoviti 3,5 t mesa tedensko.

Prodaja mesa za občane se omeji na 2 kg ob enkratnem nakupu. Gostinci lahko kupujejo meso samo na podlagi naročilnice. O tem naj Uprava za inšpekcijske službe izda posebno odločbo.

6. DO Napredek naj organizira sestanek z vsemi sekači oz. poslovodji mesnic v občini Domžale ter jih seznani z ukrepi izvršnega sveta in opozori, da bodo inšpekcijske službe strogo izvajale kontrolo.

7. Komite za družbeno planiranje in družbeno-ekonomski razvoj občine Domžale in Komisija za kmetijstvo pri IS naj do konca meseca oktobra pripravita predlog za formiranje zadruge na območju občine Domžale.

8. Izvršni svet priporoča DO Napredek, da v maksimalni možni meri pospeši nabavo piščančjega mesa ter ureditev ribarnice v Domžalah.

Ostala preskrba in blagovne rezerve

1. Izvršni svet sprejema predlog, da se v proračunu občine za leto 1983 zagotovi 3.000.000 dinarjev za izgradnjo cisterne olja pri DO Helios v Domžalah. Predlog se posreduje v obravnavo zborom skupščine.

2. Izvršni svet pooblašča komite za družbeno planiranje in družbeno-ekonomski razvoj, da po potrebi sprošča občinske blagovne rezerve.

3. Izvršni svet predlaga, da se v Občinskem poročevalcu uvede stalna rubrika za področje kmetijstva, kjer naj se sproti obvešča o aktualnih vprašanjih s področja kmetijstva.

Začasna navodila republiškega komiteja za trg in splošne gospodarske zadeve:

KAKO DO DODATNIH KOLIČIN GORIVA?

KMETIJSTVO

1. V okviru razpoložljivih količin, ki so z zvezno uredbo o omejitvi prometa z motornim bencinom in dieselskim gorivom, določene za porabo v kmetijstvu organizacije združenih kmetov za svoje kooperante določijo potrebne količine motornega bencina ali plinskega olja. To količino razdeljujejo glede na obseg tržne proizvodnje in ob upoštevanju enotnih normativov na enoto kmetijskih in gozdarskih proizvodov, ki že veljajo za uveljavljanje regresa za gorivo za kooperante. Poleg tega je potrebno upoštevati tudi vrsto in obseg potrebnih del pri spravilu sladkorne pese, krmnih rastlin in pri jesenski setvi in zimskem oranju.

2. V količino, ki je izračunana na tej osnovi se vključijo tudi količine goriva, ki jo je kmetovalec že prejel na podlagi 2. in 7. člena uredbe o omejitvi prometa z motornim bencinom in plinskim oljem (Uradni list SRS, št. 37/82).

3. Združeni kmetje dobijo bone v organizaciji združenih kmetov. Te organizacije

dvigenejo potrebne količine bonov pri občinskem upravnem organu, pristojnem za gospodarstvo.

Organizacija združenih kmetov mora predložiti seznam upravičencev — tržnih proizvajalcev, izračun pripadajočih količin goriva s prikazom obsega pogodbene proizvodnje.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Organizacije združenih kmetov vodijo evidenco o izdanih bonih, iz katere je razvidno ime in priimek združenega kmeta in vrsta kmetijske mehanizacije, s katero razpolaga (npr. traktor, kosilnica ipd.).

4. Kmetijski proizvajalci, ki niso združeni v organizacije združenih kmetov, dobijo dodatne količine goriva, če sklenejo pogodbo o tržni kmetijski proizvodnji z organizacijo združenih kmetov. (Po normativih za tržno proizvodnjo).

Tisti kmetje, ki so prejeli bone za gorivo (za kmetijske kosilnice) in sicer za mesec november in december, morajo te bone prihraniti za prihodnje leto, ker jih v prihodnjem letu za dva meseca ne bodo prejeli.

5. Kmetijski proizvajalci, ki s svojo mehanizacijo sodelujejo pri izvajanju melioracijskih del, prejmejo v skladu z obsegom sprejetih in opravljenih del količine goriva, ki jo določi in odobri na osnovi normativov organizacija združenih kmetov, ki bone tudi izda.

6. Združeni kmetje, ki nimajo kmetijske mehanizacije, so za tržno proizvodnjo upravičeni do količin goriva po enotnih normativih, navedenih v 1. točki tega navodila. Bone dobi združeni kmet — tržni proizvajalec, koristi pa jih lastnik kmetijske mehanizacije, ki mu opravlja potrebna strojna dela.

7. Obrat za kooperacijo pri gozdnih gospodarstvih ugotovi za posameznega združenega kmeta obseg poseka, priprave in spravila lesa ter ob upoštevanju normativov določi potrebno količino goriva, ki ga kmet dobi po enakem postopku kot je opredeljen za tržno kmetijsko proizvodnjo.

Organizacija združenih kmetov mora zahtevek za dvig bonov dokumentirati v skladu z opredelitvami v zakonu.

OBRT

8. Nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki

gradbenih strojev, ki so člani obrtnih zadrug, so upravičeni do mesečne količine bonov v skladu z merili določenimi v zakonu o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za nakup dieselskega goriva in motornega bencina.

Obrtna zadruga vodi evidenco o izdanih bonih iz katere je razvidno ime in priimek upravičenca, vrsta mehanizacije, številka in moč motorja (v KW), obseg pogodbene proizvodnje ter evidenca o količini izdanih bonov.

Na osnovi navedenih podatkov nabavi obrtna zadruga bone pri Petrolu.

Nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki gradbenih strojev, ki trajnejše poslovno sodelujejo z organizacijo združenega dela, lahko pridobijo količino bonov za gorivo potrebno za izpolnitev pogodbenih obveznosti. Organizacije združenega dela dodelijo količino bonov svojim kooperantom v skladu z merili določenimi v zakonu. Organizacije združenega dela dvignejo bone pri Petrolu.

Organizacija združenega dela vodi enako evidenco kot je določena v drugem odstavku 8. točke.

Ostali nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki gradbenih strojev, ki niso člani obrtnih zadrug in ne sodelujejo trajneje z organizacijami združenega dela, so upravičene le do osnovnih količin, ki so opredeljene z republiško uredbo.

9. Nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki obratovalnic, ki so člani obrtnih zadrug oz. če trajneje poslovno sodelujejo z organizacijami združenega dela in katerih dejavnost je neobhodno vezana na uporabo vozila, so upravičeni do mesečne količine bonov v skladu z merili določenimi v zakonu (3. člen), vendar največ do 100 litrov goriva.

Zadruga vodi evidenco za svoje člane, organizacija združenega dela pa za kooperante. Evidenca je enaka kot je določeno v 2. odstav-

ku 8. točke. Upravičencem se izdajo Petrolovi boni.

10. Nosilci samostojnega osebnega dela, katerih dejavnost je neobhodno vezana na uporabo vozila in opravljajo servisne storitve na terenu, lahko prejmejo bone za nabavo goriva v količini največ do 80% porabljenega goriva v istem obdobju leta 1981. Dokaz o tem izda občinski upravni organ pristojen za družbene prihodke in združenje obrtnikov. Bone jim izda občinski upravni organ pristojen za gospodarstvo, ki vodi enako evidenco kot je določena v 2. odstavku 8. točke.

Ostali nosilci samostojnega osebnega dela, katerih dejavnost je neobhodno vezana na uporabo vozila so upravičeni za dodatne mesečne količine bonov za 20 litrov goriva.

Nosilci samostojnega osebnega dela so upravičeni do bonov za gorivo za osebne avtomobile samo po eni od navedenih osnov in le za eno vozilo.

PROMET

11. Nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki motornih tovornih vozil, ki so člani obrtnih zadrug avtoprevoznikov, so upravičeni do mesečne količine bonov v skladu z merili določenimi v zakonu o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za nakup dieselskega goriva in motornega bencina.

Obrtna zadruga avtoprevoznikov vodi evidenco o izdanih bonih, iz katere je razvidno ime in priimek upravičenca, nosilnost tovornega vozila, registrska številka, številka karoserije, številka in moč motorja (v KW), obseg pogodbene proizvodnje ter evidenca o količini izdanih bonov.

Na osnovi podatkov iz evidence nabavi obrtna zadruga avtoprevoznikov za svoje člane bone pri Petrolu.

12. Nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki motornih tovornih vozil, ki trajnejše poslovno sodelujejo z organizacijo združenega dela, lahko pridobijo količi-

no bonov za gorivo potrebno za izpolnitev pogodbenih obveznosti. Organizacije združenega dela dodelijo količino bonov svojim kooperantom v skladu z merili določenimi v zakonu o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za nakup dieselskega goriva in motornega bencina, le za najnujnejše prevoze, ki jih organizacija združenega dela ne more opraviti z lastnimi prevoznimi sredstvi.

Združenje obrtnikov v občini vodi enako evidenco kot jo vodi obrtna zadruga avtoprevoznikov 3. odstavku 11. točke.

13. Ostali nosilci samostojnega osebnega dela — lastniki motornih tovornih vozil, ki niso člani obrtnih zadrug avtoprevoznikov in ne sodelujejo trajnejše z organizacijo združenega dela so upravičeni le do osnovnih količin, ki so opredeljene z republiško uredbo.

ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

14. Za hišne obiske zdravnikov, patronažnih sester, babic in sester, ki opravljajo nego bolnikov na domu in uporabljajo lastno vozilo je možno pridobiti dodatno količino bonov za nabavo goriva v višini do 80%, porabljenega goriva v istem obdobju leta 1981. Za izračun se uporabi normativ porabe 9 litrov goriva na 100 kilometrov.

Zdravstvene organizacije dvignejo bone pri Petrolu na podlagi zgoraj navedenih normativov. O izdanih bonih vodijo evidenco, ki je potrebna za kontrolo službe družbenega knjigovodstva.

15. Invalidne osebe z najmanj 80% okvaro spodnjih okončin ali medenice in osebe, ki so popolnoma izgubile vid, če uporabljajo lastno voziko ali vozilo ožjega družinskega člana, imajo pravico do bonov za eno vozilo za nabavo 100 litrov goriva za osebni avtomobil, 40 litrov za motorno kolo oz. 25 litrov za kolo z motorjem.

Potrdilo o upravičenosti za vojaške invalide izdaja (Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani)

komisija, ki ugotavlja vojaško invalidnost, za ostale invalide pa pristojna komisija skupnosti pokojninskega invalidskega zavarovanja.

16. Starši, rejniki ali skrbniki, ki imajo v oskrbi težko telesno ali duševno prizadete otroke in jih vozijo z lastnim osebnim avtomobilom v organizacije za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, v razvojne oddelke vzgojno varstvenih organizacij, v delavnice za delo pod posebnimi pogoji, v varstvo v tujo družino ali v zdravstveno organizacijo na redno zdravljenje, in prizadete osebe, ki niso vključene v organizirano varstvo ali usposabljanje (varstvene ali rejniške družine), skladno s 3. členom točke B, C, Č (težko duševno prizadete osebe) in 7. členom (težko telesno prizadete osebe) Pravilnika o razvrščanju in razvidu otrok in mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (Ur. l. SRS, št. 18/77), imajo pravico do bonov za eno vozilo za nabavo 100 litrov goriva.

Potrnilo o upravičenosti izdaja komisija za razvrščanje pristojne občinske skupnosti socialnega skrbstva ali centra za socialno delo, za še nerazvrščene otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pa ustrezna zdravstvena organizacija (npr. otroški dispanzer).

Upravičenci navedeni v tč. 15. in 16. prejmejo bone pri občinskem upravnem organu za notranje zadeve.

DRUGE DEJAVNOSTI

17. Veterinarji, kmetijski pospeševalci in inšpektorji, ki za opravljanje dejavnosti organizacij združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oz. nalog organa uporabljajo lastno vozilo, lahko pridobijo za najnujnejše primere bone za nabavo goriva v količini največ do 80% porabljenega goriva v istem obdobju leta 1981. V ostalih primerih, kjer je uporaba lastnega vo-

zila nujna, imajo upravičenci možnost pridobiti bone za gorivo pod istimi pogoji, ki veljajo za družbeni sektor. Za izračun se uporabi normativ porabe goriva 9 litrov na 100 kilometrov.

Organizacije dvignejo bone pri Petrolu na podlagi zgoraj navedenih normativov. O izdanih bonih vodijo evidenco, ki je potrebna za kontrolo Službe družbenega knjigovodstva.

18. V primerih posebnih akcij, ki so pomembne za gospodarske ali druge dejav-

nosti (npr. vaje teritorialne obrambe, posebej opredeljeni kulturni in drugi projekti, ki so v teku) lahko nosilci akcij oz. programov pridobijo najnujnejše količine bonov za gorivo za izvedbo oz. zaključek akcije ali projekta.

Zahtevek za bone predloži organizacija oz. organ v okviru katere se izvaja akcija oz. projekt Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve.

Predsednik komiteja:
Alojz Klemenčič l. r.

PREHOD NA NOVI DELOVNI ČAS

Obvladovanje največjih gospodarskih težav države do konca leta in ustvarjanje perspektive za popolnejše uresničevanje politike gospodarske stabilizacije v prihodnjem letu je bistvo najnovejših ukrepov zveznega izvršnega sveta.

Eden izmed ukrepov za izboljšanje gospodarske stabilizacije je tudi pomik začetka delovnega časa v TOZD, kmetijskih zadrugah, delovnih skupnostih samoupravnih interesnih skupnostih, upravnih organih in strokovnih službah občine ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, in sicer v čas dnevne svetlobe. S tem uresničujemo cilj racionalnega izkoriščanja in varčevanja električne energije, boljše izkoriščenost delovnega časa in večjo izrabo delovnih sredstev.

Po priporočilu izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije naj se prehod na kasnejši začetek delovnega dne izvede kar v najkrajšem času, najpozneje pa do konca novembra tega leta. Prehod naj se izvede povsod, razen kadar zaradi narave dejavnosti ter specifičnih del in nalog to ni mogoče.

Pri tem naj vse organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti, ki delajo v eni izmeni in začno z delom ob 6. uri, premaknejo začetek dela več

kot za eno uro, tiste pa, ki začno z delom ob 7. uri, pa naj premaknejo začetek dela najmanj za eno uro. Večji zamik začetka delovnega časa naj določijo v delovnih skupnostih skupnih služb, če se delo v organizacijah in skupnostih, za katere opravljajo dela in naloge opravljajo v dveh ali več izmenah. Delovni ljudje se v javni razpravi sami odločajo, kakšen bo njihov nov delovni čas, pri tem pa seveda upoštevajo možnosti, ki jih imajo.

V občini Domžale smo pred izvedbo premika delovnega časa proučili in odpravili probleme, ki bi se eventualno pojavili na področju vzgoje in izobraževanja ter prevozov na delo in z dela. Tako bodo vse enote vzgojnovarstvene organizacije Domžale odprte vsak dan od 5.15 ure do 17. ure, ob sredah pa bo odprta enota Lije Varšek na Kidričevi, Domžale od 5.15 do 18. ure. Vse osnovne šole bodo zagotovile podaljšano bivanje oz. varstvo učencev od 1. do 4. razreda vsaj do 17. ure.

V zvezi s prevozi na delo in z dela je bila vrsta razgovorov in dogovarjanj z ŽTP Ljubljana in Integralom. Novi železniški in avtobusni vozni redi so bili že objavljeni v dnevnem časopisju. Koliko so prilagojeni novemu delovnemu času oz. prehodu na pomik delovnega časa, bo razvidno v novembru in decembru tega leta, ker bosta to poskusna meseca. V januarju 1983. leta bomo skušali glavne pomanjkljivosti pri vozniških odpravah, v februarju 1983. leta bodo predvidoma novi vozni redi za vlak in avtobus. V januarju 1983 bo uvedena tudi enotna vozovnica za vlak in avtobus.

V upravnih organih in strokovnih službah občine Domžale je predlog, za novi delovni čas od 8. do 16. ure vsak dan, ob sredah pa od 8. do 18. ure. Uradne ure za stranke bodo ob ponedeljkih in petkih (po predlogu) od 9. do 12. ure in od 13. do 15.30 ure, ob sredah pa od 9. do 12. ure in od 13. do 17.30 ure. O predlogu bo izvršni svet SOB Domžale razpravljal v začetku meseca novembra. V primeru, da bo predlog sprejet, bo začel veljati s 15. 11. 1982. Predlog dokončnega akta bo objavljen v Uradnem vestniku občine Domžale.

N. H.

OGLAS

Mlada mamica nujno rabi stanovanje v Domžalah ali okolici. Stanovanje plačam vnaprej. Naslov v uredništvu.

OGLAS

Pri nabiranju kostonja na Oklem, so se našli avtomobilski ključki. Dobite jih v uredništvu OP.

OGLAS

PRODAM novo peč za centralno kurjavo (Stadlar - 35000 cal.). Naslov v uredništvu OP.

Postaje																		
LJUBLJANA	o	4.48	5.29	7.08	8.00	9.00	10.00	11.00	12.00	13.00	13.55	14.22	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	
Brinje		4.54	5.34	7.14	8.06	9.06	10.06	11.06	12.06	13.06	14.01	14.28	15.06	16.06	17.06	18.06	19.06	
Črnuče		5.05	5.45	7.19	8.11	9.11	10.11	11.11	12.11	13.11	14.05	14.34	15.11	16.11	17.11	18.11	19.11	
Trzin		5.09	5.50	7.24	8.16	9.16	10.16	11.16	12.16	13.16	14.10	14.40	15.16	16.16	17.16	18.16	19.16	
Depala vas		5.12	5.53	7.27	8.19	9.19	10.19	11.19	12.19	13.19	14.13	14.43	15.19	16.19	17.19	18.19	19.19	
Domžale		5.15	5.56	7.30	8.29	9.29	10.29	11.29	12.29	13.29	14.23	14.47	15.29	16.29	17.29	18.29	19.29	
Rodica		5.18	5.58	7.34	8.32	9.32	10.32	11.32	12.32	13.32	14.26	14.49	15.32	16.32	17.32	18.32	19.32	
Jarše		5.26	6.01	7.37	8.35	9.35	10.35	11.35	12.35	13.35	14.29	14.53	15.35	16.35	17.35	18.35	19.35	
Homec pri Kamniku		5.29	6.04	7.40	8.38	9.38	10.38	11.38	12.38	13.38	14.32	14.56	15.38	16.38	17.38	18.38	19.38	
Bakovnik		5.33	6.09	7.44	8.43	9.43	10.43	11.43	12.43	13.43	14.37	15.01	15.43	16.43	17.43	18.43	19.43	
KAMNIK		5.37	6.12	7.48	8.47	9.47	10.47	11.47	12.47	13.47	14.41	15.05	15.47	16.47	17.47	18.47	19.47	
KAMNIK MESTO	p	5.39	6.14	7.50	8.49	9.49	10.49	11.49	12.49	13.49	14.43	15.07	15.49	16.49	17.49	18.49	19.49	

smer: Kamnik—Ljubljana

Postaje																		
KAMNIK MESTO	o	4.32	5.08	5.45	6.19	8.05	9.05	10.05	11.05	12.05	13.05	14.00	14.58	16.05	17.05	18.05	19.05	20.05
KAMNIK		4.35	5.11	5.48	6.22	8.08	9.08	10.08	11.08	12.08	13.08	14.03	15.08	16.08	17.08	18.08	19.08	20.08
Bakovnik		4.38	5.15	5.51	6.25	8.11	9.11	10.11	11.11	12.11	13.11	14.06	15.11	16.11	17.11	18.11	19.11	20.11
Homec pri Kamniku		4.42	5.20	5.55	6.29	8.15	9.15	10.15	11.15	12.15	13.15	14.10	15.15	16.15	17.15	18.15	19.15	20.15
Jarše		4.45	5.24	6.04	6.32	8.20	9.20	10.20	11.20	12.20	13.20	14.14	15.20	16.20	17.20	18.20	19.20	20.20
Rodica		4.49	5.28	6.08	6.36	8.24	9.24	10.24	11.24	12.24	13.24	14.18	15.24	16.24	17.24	18.24	19.24	20.24
Domžale		4.52	5.31	6.11	6.39	8.27	9.27	10.27	11.27	12.27	13.27	14.20	15.27	16.27	17.27	18.27	19.27	20.27
Depala vas		4.55	5.34	6.14	6.42	8.30	9.30	10.30	11.30	12.30	13.30	14.23	15.30	16.30	17.30	18.30	19.30	20.30
Trzin		4.58	5.37	6.17	6.45	8.33	9.33	10.33	11.33	12.33	13.33	14.26	15.33	16.33	17.33	18.33	19.33	20.33
Črnuče		5.04	5.43	6.23	6.51	8.39	9.39	10.39	11.39	12.39	13.39	14.37	15.39	16.39	17.39	18.39	19.39	20.39
Brinje		5.10	5.49	6.29	6.57	8.45	9.45	10.45	11.45	12.45	13.45	14.42	15.45	16.45	17.45	18.45	19.45	20.45
LJUBLJANA	p	5.15	5.54	6.34	7.02	8.50	9.50	10.50	11.50	12.50	13.50	14.48	15.50	16.50	17.50	18.50	19.50	20.50

Vlaki ne vozijo ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Opomba: odprto je novo železniško postajališče Trzin (v novem Trzinu). Dosedanje postajališče Trzin se začasno preimenuje v Depala vas.

V javni razpravi:

NOVI VOZNI RED

V mesecu novembru sta stopila v veljavo ZAČASNA VOZNA REDA ZA VLAK IN AVTOBUSE.

Na razgovorih, ki so potekali s predstavniki Republiškega komiteja za promet in zveze, Železniškega gospodarstva Ljubljana, delovno organizacijo INTEGRAL, domžalske in kamniške občine, je bilo dogovorjeno, da je potrebno razrešiti vprašanje prevozov delavcev, dijakov in študentov na delovna mesta oz. v šole.

Nov vozni red „KAMNIČANA“ naj bi omogočil koriščenje tega vlaka predvsem študentom in dijakom ter delavcem, ki stanujejo ob progi ali imajo mogoč dostop do posameznih železniških postaj.

AVTOBUSNI vozni redi so bili delno spremenjeni predvsem v dopoldanskem in popoldanskem času, sprejeta pa bo bila stališča, da avtobusov ni mogoče ukinjati ob konicah. Ravno tako so bile upoštevane nekatere povezave med posameznimi kraji z „lokalnimi avtobusi“, ki naj bi zadovoljevali predvsem prevoz delavcev na delo in v določenih krajih omogočili ljudem, da pridejo do železniškega postajališča.

Pri pripravi teh vozniš redov pa še niso bila dokončno znana stališča o spremembah DELOVNEGA ČASA, zato je bil sprejet tudi sklep, da naj bodo novi vozni redi ZAČASNI, to je do konca leta 1982.

Takšna odločitev pa pomeni, da bo mogoče organizirati JAVNE RAZPRAVE, ki bi naj vplivale na oblikovanje takšnih vozniš redov, ki bodo dejansko odgovarjali vsem delovnim ljudem in občanom, ki so navezani na prevoz na delo in z dela oz. šole.

Dogovorjeno je tudi, da bodo z novim letom veljale mesečne vozovnice na posameznih relacijah za vlake in avtobuse. S tem bo razrešeno tudi vprašanje prestopanja z avtobusa na vlak oz. obratno.

Glede na to, da bodo posamezne institucije, šole in nekatere delovne organizacije prešle na nov delovni čas,

bodo v drugi polovici meseca novembra organizirani sestanki po posameznih območjih, kjer bodo oblikovani NOVI VOZNI REDI, ki bodo veljali v začetku prihodnjega leta. Nosilke teh javnih razprav bodo krajevne konference SZDL ob sodelovanju osnovnih organizacij sindikata in vseh ostalih zainteresiranih na posameznih območjih. V javnih razpravah pa ne bomo smeli pozabiti: spremembe so nastale zaradi varčevanja z gorivom in zaradi tega bomo morali prilagoditi vse vozne rede tako, da bodo prevozna sredstva najbolj racionalno izkoriščena. Skratka potreben bo dogovor med vsemi zainteresiranimi!

OPOZORILO OBČANOM

Glede na to, da je 2. novembra 1982 začel veljati nov vozni red na kamniški progi OPOZARJAMO delovne ljudi in občane, da pazijo na prehodih preko kamniške proge, da ne bo po nepotrebnem prihajalo do prometnih nesreč. Ravno tako opozarjamo vse kmetijske proizvajalce, da naj preusmerijo svoje vožnje samo na nekatere prehode, saj bodo inšpekcijski organi prepovedali prehod preko proge povsod tam, kjer ti prehod niso nujno potrebni.

Sami skrbimo za svojo varnost, zaradi tega upoštevajmo dejansko stanje in gostoto prometa, ki je z mesecem novembrom nastala na kamniški progi.

Vozovnice ni mogoče kupiti na postajališčih Brinje in Trzin; potniki iz teh dveh postajališč lahko kupijo vozovnice na ostalih vstopnih ali izstopnih postajah oz. postajališčih.

Nakup mesečnih vozovnic je možen samo na postajah v Ljubljani, Črnučah, Domžalah, Jaršah in Kamniku za katerokoli relacijo na kamniški progi.

Potnikom priporočamo, da si oskrbijo mesečne vozovnice oz. kupijo večje število vozovnic za eno potovanje vnaprej, saj njihova uporaba ni časovno omejena.

Potnike prosimo, da se ob konicah preusmerijo na manj zasedene vlake, saj smo zaradi vpeljave dodatnih vlakov morali zmanjšati velikost nekaterih garnitur.

Želimo vam prijetno vožnjo!

UVEDBA NOVEGA VOZNEGA REDA NA ŽELEZNIŠKI PROGI LJUBLJANA-DOMŽALE-KAMNIK

V skladu s stabilizacijskimi prizadevanji in nujnostjo po racionalizaciji prometa je Železniško gospodarstvo Ljubljana pripravilo nov vozni red vlakov z bistveno večjim številom odhodov in prihodov. To je tudi dolgo pričakovani odziv na večletne zahteve občanov Domžal in Kamnika, pri čemer lahko ugotovljamo le še to, da bi taka sprememba morala biti uvedena že davno.

Uvedba novega voznega reda sovпада v čas, ko v skladu z znanimi ukrepi in prizadevanji pričakujemo večje ali manjše spremembe delovnega časa v mnogih delovnih sredinah. Nujno je torej treba smatrati predloženi vozni red kot začasen, česar se zavedajo tudi v Železniškem gospodarstvu in se temu primerno pripravljajo na spremembe, ki bodo za to potrebne.

Obenem poteka tudi vsklajevanje voznega reda avtobusov, ki naj bi se z večjo spremembo glede na dosednji način avtobusnega prometa, prilagodili novi intenzivni železniški povezavi. Avtobusi naj bi v čimvečji meri prometno pokrivali območje Domžal tako, da bi opravljali predvsem funkcijo prevoza med večjimi železniškimi postajami ter vsemi ostalimi kraji. Posebni komisiji, v kateri so predstavniki železnice in Integrala, je bilo naloženo, da nemudoma pripravi možnost uvedbe enotne vozovnice, ki bi veljala za celoten prevoz v posamezno smer ne glede na vrsto prevoza. Do realizacije te naloge pa poteka poslovanje z vozovnicami za vlak enako kot do sedaj, pri čemer je treba žal ugotoviti, da železnica predlogov za prodajo kart v vlaku samem ne more sprejeti.

Glede na to, da peroni prav gotovo funkcionalno ne ustrezajo sodobnemu prometu, je postavljena ŽG tudi odločna zahteva, da uredi vsaj minimalne, a še sprejemljive pogoje za primerno vstopanje in izstopanje iz vagonov. Vse kaže, da bo to vsaj z začasnimi ukrepi v kratkem tudi realizirano.

Ne bi bilo utemeljeno pričakovati, da bo promet po novem sistemu stekel čez noč brez slehernih napak, vendar gre očitno za večjo pripravljenost vseh izvajalcev osebnega prometa prisluhniti potrebam občanov in se temu primerno medsebojno sporazumeti in organizirati.

ŽELEZNIŠKO GOSPODARSTVO LJUBLJANA

obvešča potnike na relaciji Ljubljana-Kamnik mesto, da bo z 2. novembrom 1982 uvedlo na kamniški pgori naslednje novosti:

— **intervalni promet**, to je vožnja vlakov vsako uro, ob konicah tudi pogosteje,

— **ново postajališče Trzin** (ob novem naselju Trzin), dosedanje postajališče Trzin se začasno preimenuje v Depalo vas.

Vozovnico mora imeti potnik pred vstopom v vlak, kajti v vlaku vozovnic ne prodajamo.

Nakup vozovnice za eno potovanje je možen razen na železniških postajah v Ljubljani, Črnučah, Domžalah, Jaršah in Kamniku še na naslednjih prodajnih mestih:

Postajališče	Prodajno mesto	Čas prodaje	
		ob delavrikih	ob sobotah
Depala vas	postajno	4.45– 8.45 in	
	poslopje	12.00–16.00	
Rodica	DOM Groblje 2	7–19	7–12
Homec	postajno	4.30– 8.30 in	
	poslopje	12.00–16.00	
Bakovnik	Kočna-Market, bife		
	Ljubljanska 14	7–19	7–12
Kamnik-mesto	prodajalna		
	Tobak		
	Titov trg 18	7–19	7–12

Glosa naših dni:

POTROŠNIŠKA MRZLICA BOLEZEN NAŠE ZAVESTI

V kriznih in manj kriznih pa tudi nekaterih nekriznih obdobjih našega časa prihaja do zanimive bolezni, ki bi jo na kratko imenovali **POTROŠNIŠKA MRZLICA**. Zanj bi lahko rekli, da je hudo nalezljiva bolezen današnjega časa, katero pa v večji meri odkrivamo pri tistih, ki imajo več denarja, medtem ko jo pri socialno šibkejši populaciji skoraj ni.

Da bi jo lažje odkrivali (tudi pri sebi), ne bo odveč, če vam navedemo osnovne znake:

— prekomerno nabavljanje različnih potrebnih in nepotrebnih artiklov, ki jih rabimo ali pa tudi ne, pri tem je bolezen bolj očitna, če gre za večje količine teh artiklov,

— dvakratni, petkratni ali celo večkratni obisk ene ali po možnosti več trgovin (da le ni preveč očitno in da te sosedje takoj ne začnejo opravljati, češ...),

— stanje v vrstah po eno ali več ur (po možnosti v delovnem času), zraven pa veliko govorjenja, klepetanja, dobrih in slabih misli, predvsem pa izmenjava vsakovrstnih izkušenj, kdo je bolj iznajdljiv, kdo ima več boljših metod za zadovoljevanje te bolezni,

— kupovanje nepotrebnih stvari, kajti če je kupil sosed, ki ima celo manj denarja kot mi, 50 škatelj 57, pa celo kadi ne, potem moram sam, čeprav sem hud nasprotnik kajenja in podobnih razvad, kupiti vsaj 60 zavojčkov, če ne celo več, čeprav potem ne bom vedel kaj z njimi,

— stalno odprta ušesa in noge pripravljene na start, vse to pa mora biti hitro uporabljeno, najkasneje pa v tisti minutki, po možnosti pa kar sekundi, ko od kogarkoli (najzanesljivejši je radio) zveste, da bo na trgu vsega dovolj,

— vsakovrstna panika, hujša kot tropska mrzlica, ko si ves nezadovoljen, ko se ti tresejo roke, če vidiš, da imaš v denarnici še nekaj denarja, pa ga ne moreš zapraviti, ker v petnajsti trgovini niste dobili zaželenega artikla.

To so le nekateri najbolj značilni znaki te bolezni, katero najuspešneje zdravimo, če pohitimo do najbližje trgovine (kjer imajo še kaj) in če tam ni tistega, kar iščemo, potem veliko godrnjanja in pot pod noge (kajti za bencin ste se menda za nekaj časa načakali) in do naslednje trgovine, do naslednje samopostrežne, do naslednje veleblagovnice...

Doma pa na litre olja, ki ga bomo vlivali na solato v letu 2000, ko bomo obujali spomine na današnje čase, na kilograme sladkorja, ki ga bodo mravlje še celo desetletje raznašale po hiši, na desetine zavitkov kave, ki se je že zdavnaj razdišala in še in še bi lahko naštevati.

Vendar to nas ne zanima, važno je, da kupujemo, kupujemo, nabavljamo in brez veze zapravljamo denar, seveda tisti, ki ga imamo in tako skušamo pozdraviti potrošniško mrzlico, za katere sicer ni zdravnika, niti zdravila, kajti to je bolezen naše zavesti in če je ne bomo pozdravili sami, potem nas ne bo pozdravil nihče. Razmišljajte o tem, sam hitim, menda je na trgu dovolj...

Treba se je založiti, kajti kdo ve, kaj bo jutri!

»NJENO VELIČANSTVO« — INFORMACIJA

Navadili smo se že na takoimenovani pojav polucije informacij, kar bi se po domače reklo, da je informacij — dosti in preveč. Živimo torej sredi ogromnega števila sporočil, ki nam prinašajo podatke domala tudi o najbolj nepomembnih stvareh. Vse skupaj vzete naj bi bile v službi za boljšo obveščenost našega človeka. Torej v pozitivni funkciji spoznavanja novega, nespoznavnega, v funkciji informiranja, obveščanja, izobraževanja občanov.

Ta, v pozitivnost naravnana formalna informacijska dejavnost, pa ima tudi svojo neformalno vzporednico. V tej neformalni informatiki, ki ima po docela logični demografski prepredenosti izredno sposobnost širjenja in prodora — pa žal ni vse dobronamerno. Še zdaleč ne! Pred dnevi denimo so se razširile vsem znane govorice o nekaterih naših politikih (primer J. Vrhovca), govorice, ki so prav tako zlonamerno skušale škodovati in karikirati naše stabilizacijske in vladne ukrepe. Take govorice so med nami ali na poti do naših ušes tudi danes.

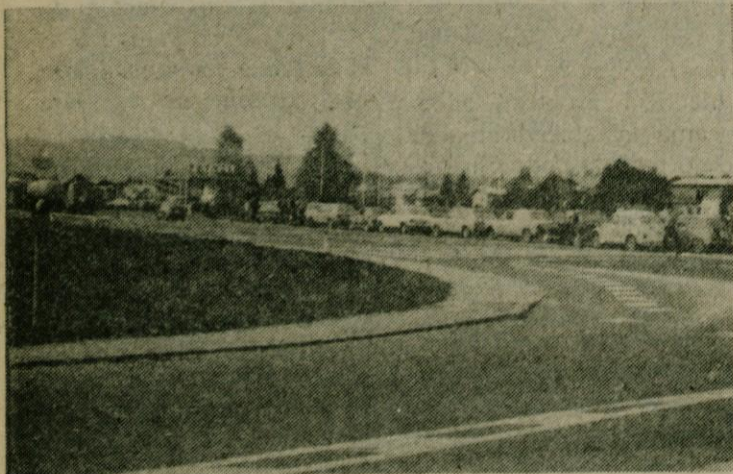
Ker je bilo v takih govoricah včasih tudi kaj res, tem govoricam brž nasedemo in verjamemo. Namen tistega, ki je tako (ne) resnico spočel, je bil torej dosežen. Pa ne le to: z naprejšnjim razširjanjem take informacije smo postali tudi dejavni akterji nekoga skritih namenov v ozadju.

Čas je in tudi naša uradna sredstva ne bi smela toliko časa molčati ob tem, da na vsako tako informacijo reagiramo z resnico v stilu: Ni res to in to, pač pa je resnica taka in taka...

Za tako uradno ravnanje so dani vsi pogoji v javnosti našega delovanja, pogojev za spregledanje takih namer pa v nas samih žal še ni. Nasedamo še vedno...

Vse dotlej bo tako, dokler ne bomo spoznali za takimi umazanimi igricami zvitihi potez posameznikov, ki si z zlorabo "Njenega veličanstva — Informacije" skušajo ustvarjati takšne ali drugačne koncesije za svoje spletkarjenje in špekuliranje z nami in našo usodo...

Matjaž BROJAN

Takole smo se v času bencinske krize drenjali pred bencinsko črpalko tudi v Domžalah. Nasedli smo potrošniški mrzlici pred uvedbo odloka o bonih

UMIRJENO ZAPOSLOVANJE, PROBLEMI PA SO ŠE VELIKI...

Zaposlovanje in vse v zvezi z njim je pereča tema, ki je bila deležna pozornosti že na Izvršnem svetu in na drugih organih. Prav zato, ker je to pomembno področje deležno vsesplošnega zanimanja in ker tako ali drugače zadeva vsakogar izmed nas, smo se odločili, da na okrogli mizi predstavimo vse, kar ga opredeljuje. Na okrogli mizi so sodelovali: Milan NARAT, sekretar Sekretariata za kadrovske zadeve SO Domžale, Stane Jurica, strokovni sodelavec v istem sekretariatu, Marjan Ogrinc, direktor Centra Strokovnih šol v Domžalah, Janez Cerar, vodja strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje Domžale ter Marjan Bolhar, predsednik Komisije za uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki pri Skupščini občine Domžale.

Kateri so najbolj ilustrativni podatki, ki govore o zaposlenosti in nezaposlenosti v domžalski občini?

Podatki za več let nazaj kažejo, da stopnja zaposlovanja v domžalski občini upada. Plani delovnih organizacij za to zaposlovanje so bili občutno večji, kot se je dejansko moglo zaposlovati zaradi zaostrenih gospodarskih razmer. Stopnja zaposlovanja v občini se je v zadnjih letih dvigala različno. Lani denimo je bila stopnja zaposlovanja en odstotna, plani pa so predvideli 4 odstotno zaposlovanje. Predlani je dejansko zaposlovanje znašalo 2—3 odstotke, plani pa so spet izkazovali bistveno večje potrebe.

Druga značilnost domžalskega zaposlovanja je v tem, da so se zaposlovali le ne-kvalificirani kadri, izobrazbena struktura zaposlenih se je ob tem nezadržno nižala. Tako je veljalo v preteklosti in trenutno tudi še ni bolje. Združeno delo zaradi stare obstoječe tehnologije, ki ne napreduje, zaposluje le ne-kvalificirane kadre, največkrat tudi zaradi tega, ker kvalificiranih kadrov ne dobi. Tako Papirnica Količevo ne dobi kvalificiranih papir-

ničarjev, Induplati Jarše ne dobi kvalificiranih tkalcev, Lek ne dobi ustreznih kemikov itd...

Kakšni so podatki za letos?

Letos je zaposlovanje stagniralo. Stopnja rasti zaposlovanja od januarja do junija je znašala 0,1 odstotka, lani denimo je znašala v enakem času 0,9 odstotka. Ob tem se število nezaposlenih glede na lansko leto — ni bistveno povečalo.

Zanimivo ob tem je, da se stopnja zaposlovanja v gospodarstvu celo zmanjšuje, saj je padla pod 100 indeksnih točk, v negospodarstvu pa letos zaposlovanje pomeni 102 indeksni točki. To zaposlovanje v negospodarstvu gre predvsem na račun novih zmogljivosti vrtcev, otvoritev novih šol, itd.

Kakšne so točne številke o nezaposlenosti?

Trenutno je nezaposlenih v naši občini 131 oseb. Od tega števila je 30 oseb, ki imajo status invalidne osebe, 25 oseb je teže zaposljivih, ostalo pa so novi iskalci zaposlitve, ki izkazujejo poklicno neskladje: potrebe združenega dela iščejo posebne določene profile, iskal-

(Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje z 10. strani)
ci pa so drugačnih delovnih profilov od teh potreb.

Prvih iskalcev zaposlitve je okrog 60. Številka je trenutno verjetno nekoliko večja, gre pa predvsem za srednji kader: večina je ekonomskih maturantov, gimnazijskih maturantov, gradbenih tehnikov, nekaj pa je tudi iskalcev s poklicno šolo.

Kako se združeno delo vključuje v razreševanje teh problemov?

Na podlagi samoupravnega sporazuma o zaposlovanju v letu 1982 in Zakona o delovnih razmerjih (42. člen), se je združeno delo obvezalo, da bo sprejelo večje število pripravnikov in sicer na 100 zaposlenih enega pripravnika. Tako bi po grobih izračunih morali sprejeti vse iskalce zaposlitve, to je vseh 60 mladih iskalcev.

Na osnovi vseh teh posvetov so delovne organizacije pristale, da bodo to predvideno število pripravnikov tudi zaposlile. Od januarja do junija so zaposlile 33 pripravnikov, do konca leta pa bo to število še občutno večje.

Ker nam nove tehnologije ne bo nihče prinesel na pladnju, potrebujemo nov duh, nove kadre, strokovnjake, ki bodo v kolektivih znali izpostaviti potrebo po novih proizvodnih tehnologijah.

Ali v kolektivih oz. v združenem delu znamo pravilno vrednotiti t.i. institucijo "pripravnštva"?

Na pripravnštvo je treba gledati z drugega zornega kota: To pripravnštvo omogoča preverjanje kadrov, hkrati pa tudi verifikacijo kdo je primeren delavec, kaj z njim pridobivamo, koliko je znanja sposoben prenašati v prakso itd.

Reči pa je treba, da so se v organizacijah združenega dela zavedli pomembnosti pripravnštva in da je klima za sprejem pripravnikov ugodnejša.

Kako je z nekvalificiranimi kadri?

Tehnološka nerazvitost našega združenega dela pogou-

je, da imamo mnogo nekvalificiranih delavcev, obenem pa taka kot je onemogoča, da bi imeli v združenem delu boljšo izobrazbeno strukturo, saj ne "prenese" — kot zastarela proizvodnja — "boljših" kadrov...

Kateri poklici izstopajo med nezaposlenimi?

Med nezaposlenimi izstopajo zlasti gimnazijski maturanti (15—16 oseb). Zanje bo potrebno dodatno izobraževanje, ker jih drugače ni moč zaposliti. Drugih oseb je največ 5 — 7 in sicer enake strokovne usmerjenosti.

Koliko združeno delo še lahko prispeva k izboljšanju zaposlovanja mladih?

Z uresničevanjem zakona o delovnih razmerjih moramo vse organizacije združenega dela nadomestiti vse delavce, ki imajo izpolnjene pogoje za upokojeve z mladimi. Iz tega naslova bo po uveljavitvi odredbe izpraznjeno cca 20 delovnih mest, če pa govorimo še o zmanjšanju pogodb o delu in nadurnega dela, potem je v obojem rezerve za zaposlitev nadaljnjih 40 oseb.

Če bi zaposlovali tako, kot smo predvideli resolucijsko stopnjo, tedaj bi bil problem zaposlovanja bistveno manjši.

V čem je torej rešitev?

Rešitev se kaže v tem, da bi morali znotraj delovnih organizacij doseči boljšo in odgovornejšo pripravo planov kadrov, plani bi morali biti predhodno usklajeni in dogovorjeni na ravni občine.

V svojem okviru bi morale delovne organizacije same pregledati razvid del in nalog in glede na profil — obremenjenost s konkretnim delom, če je nekvalificirani delavec dejansko zaposlen z delom, ki ne potrebuje nobene kvalifikacije. Idealno bi seveda bilo, če bi bil vsak na tistem delu, za katerega je usposobljen.

V prihodnje pripelje do enakomernega in ustreznega zaposlovanja le pravilno planiranje in koordiniranje kadrovskih služb v organizacijah združenega dela.

Plani so torej izhodišče?

Ko govorimo o planiranju kadrov, bi morali imeti srednjeročne in dolgoročne potrebe po kadrih. Tako bi mlade glede na izkazane potrebe združenega dela — lahko kadrovsko usmerjali.

Dosedanji plani so nejasni in pomanjkljivi, (ponekod jih imajo), marsikje pa teh potreb še niso zapisali.

Zaradi nejasnih potreb po kadrih se lahko pojavlja še nadaljnje neskladje pri pripravi štipendijskih kadrov, izobraževanju itd.

Kaj kažejo podatki o štipendiranju?

V letu 1982 število kadrovskih štipendij upada. Od lani je število razpoložljivih kadrovskih štipendij upadlo z 227 na 185.

Število štipendij iz združenih sredstev ostaja na isti ravni kot lani (novih štipendij je letos 143). Vzrok za nepodeljene kadrovske štipendije (31 je nepodeljenih) je v tem, da za proizvodne poklice ni zanimanja.

Verjetno se rešitev tega vprašanja kaže v tem, da vzpostavimo sistem, ki bo urejal potrebe združenega dela preko kadrovskih štipendij in usposabljanja v tej smeri.

Kako pa vključevanje malega gospodarstva v štipendijsko politiko?

Malo gospodarstvo je do teh problemov pokazalo veliko nerazumevanje, saj spričo nove reforme šolstva ni omogočilo štipendiranja v malem gospodarstvu.

Kako pa je z usmerjenim izobraževanjem?

Identični problemi zaposlovanja in štipendiranja se kažejo tudi na področju izobraževanja in usposabljanja. Temelj reda na tem področju bi bil v tem, da bi združeno delo imelo točno precizne potrebe po kadrih (kratko- in dolgoročne) in na podlagi teh bi se Center lažje prilagodil zahtevam in potrebam v gospodarstvu. Tako pa se čuti nepovezanost med potrebami in profili, ki jih Center šola. Center denimo

izšla preveč trgovcev, ki jih potem v domžalski občini ne moremo zaposliti.

Na nedavnem posvetu delavcev kadrovskih služb iz združenega dela se je pokazalo, da bi lahko zaposlili za dva razreda delavcev kemijske usmeritve, te usmeritve pa kot je znano v Domžalah nimamo.

Kako je organizirano delo v Centru in kakšne so perspektive?

Kot je znano imamo v Domžalah 3 usmeritve:

- kovinsko predelovalno
- usnjarsko — galanterijsko — konfekcijsko
- ekonomsko usmeritev s trgovskim programom)

Center dela v izredno slabih delovnih pogojih, saj ima prostore v opuščenih osnovnih šolah, ki za osnovno šolstvo niso bile več primerne, za odrasčajočo mladino pa naenkrat to morajo biti.

Za prihodnje je bil izdelan investicijski program za adaptacijo vseh starih stavb, ki pa sta ga revizijska komisija in občinska izobraževalna skupnost ocenili kot takega, da se po njem adaptacij ne splača izvesti.

Na občinski izobraževalni skupnosti so tako sprejeli sklep, da se izdela načrt za kovinarske delavnice in investicijski program za izdelavo Centra na lokaciji — Cesta talcev v Domžalah ob usnjarski šoli. Ko bo to urejeno, bodo šele rešeni odnosi z izobraževalnim centrom IMP glede lastništva. Vsekakor pa ostaja problem pomanjkanje telovadnice in delavnic praktičnega pouka za usnjarsko galanterijsko konfekcijsko usmeritev.

Kaj pa organizacija proizvodne prakse in nagrajevanje učencev pri tem delu?

Šola izobražuje učence v teoretičnih znanjih, s praktičnim poukom pa se začne ukvarjati šele v drugem, tretjem ter 4. letniku.

Poleg tega pa opravljajo ti učenci tudi po 80 ur v enem šolskem letu proizvodne prakse po DO. Problematika pri

(Nadaljevanje na 12. strani)

proizvodnem delu je predvsem v nagrajevanju učencev in izvajalcev (mentorjev proizvodnega dela v DE) pojavlja se razlika v višini nagrade tudi do 4.000 dinarjev.

Problem se je pojavil tudi pri razporejanju učencev trgovinske usmeritve na delovno prakso, saj razen Napredka nihče noče sprejemati dijakov na proizvodno prakso.

Kako bi pa to delo moralo biti organizirano?

Delovne organizacije bi morale organizirati za posamezne stopnje ustrezne programe izvajanja proizvodne prakse, ki ga skupno pripravi in šola izvajalec proizvodne prakse.

3 krat so že bili organizirani seminarji za izvajalce proizvodne prakse (pedagoška, andragoška znanja) — udeležba je bila dobra.

Naše združeno delo je bilo tako zadovoljivo pripravljeno na proizvodno prakso, čuti pa se pomanjkanje sodelovanja med PIS-i in delovnimi organizacijami. Nekje poteka odlično (usnjarska, kovinarska, ekonomska), drugje je slabše — papirniška, kemijska.

Pri tem je posebej treba pohvaliti Napredek in razumevanje za probleme proizvodne prakse v tej delovni organizaciji. Ne le v Napredku, tudi drugje potrebujejo komercialiste, trgovce, skladiščnike.

Glede proizvodne prakse za prvi in drugi letnik so pripravljeni rokovniki (na kovinarski že teče praksa), za trgovinsko pa bo to treba urediti do 2. polletja.

Pri nagrajevanju oz. pri uresničevanju samoupravnog dogovorjenega je treba apelirati na vse izvajalce prakse in pristojne organe, da bi to področje uredili enotno, za vso republiko.

Torej gre pri delu Centra srednjih šol za mnogo problemov?

Res je, problemov je mnogo, saj se nam danes maščuje, da smo preveč gledali na razvoj osnovnih šol, pri tem pa smo zanemarili srednje

šolstvo. V novem — eventualnem četrtem samopri-spevku bo treba gledati tudi na Center srednjih šol.

Kako pa poteka uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki v zvezi z individualnimi poslovodnimi organi?

V sedmem letu spremljanja stanja v kadrovanju poslovodnih organov je možno zaslediti pozitivne rezultate začrtane skupne akcije o uresničevanju kadrovske politike. Večja načrtnost v kadrovski politiki se kaže v tem, da aktivno spremljamo in analiziramo celotne procese v kadrovanju individualnih poslovodnih organov. Istočasno se poslovodni organi dodatno izpopolnjujejo ter se tako kaže večja pripravljenost za prevzemanje zahtevnih nalog.

Iz tega razloga je ena od najbolj pomembnih nalog družbenega dogovora o kadrovski politiki stalna skrb za načrtno, stalno in pravočasno kadrovanje poslovodnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili. Zato je tudi razumljivo, da komisija za izvajanje družbenega dogovora posveča posebno pozornost temu, kako predvsem udeleženci uresničujejo dogovorjena načela, merila in postopke.

V praksi postopki reelekcije potekajo normalno, skladno z dogovorjenimi načeli, ob tem pa se ni moč izogniti posameznim konfliktnim situacijam.

V uresničevanju predvidenih postopkov kadrovanja poslovodnih organov se ne kaže kot problem zadostiti formalnim pogojem razpisa, pač pa je problem, ki upočasnjuje in otežuje normalen potek postopka v tem, da ni moč zagotoviti usklajenih mnenj o celovitosti osebnostnih kvalitet posameznega kandidata.

Izhodišča, kriteriji za to ocenjevanje so v delovnih organizacijah različni. Eni to opravijo v dveh stavkih, drugi pa v obsežnejšem naštevanju funkcij dokazujejo primernost kandidata, kar pa seveda ni tisto, kar naj bi

bila vsebina ocene osebnostnih kvalitet.

Te celovite osebnostne kvalitete pa so v tem, da ima kandidat sposobnost za do-sego boljših poslovnih rezultatov, za razvoj samoupravljanja in samoupravnih odnosov, izvajanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, da s svojim delom izpričuje svojo pripadnost socialističnemu samoupravnemu sistemu, ne nazadnje pa je pomemben odnos kandidata do dela, do sodelavcev, zavzetost za spoštovanje zakonitosti, upoštevanje socialistične morale in odnos do družbene lastnine.

Ta neusklajenost pri ocenah osebnih kvalitet se ne pojavlja samo v TOZD, in DO, temveč tudi na občinski ravni, med posameznimi subjekti podpisniki družbenega dogovora o kadrovski politiki.

Pojavljajo se osebni interesi posameznih nosilcev pomembnih družbenih funkcij.

V sedanjih težkih gospodarskih razmerah je izrednega pomena, da pridejo na ta mesta — poslovodnih organov, resnično najbolj strokovni, družbeno politično aktivni in odgovorni ljudje, ki naj bi bili garant za razrešitev vsakdanjih problemov.

Ali se vendarle tudi tu premika na bolje?

V naši občini smo želeli v zadnjih letih spremeniti odnos do ocenjevanja teh kvalitet. Pristop je vsekakor odgovornejši, to odgovornost pa smo želeli poudariti tudi na nedavnem posvetu s kadrovskimi službami. Njihova dolžnost je, da predvsem skrbijo za to, da se uresničujejo načela dogovorjene kadrovske politike.

Prvi koraki so storjeni, v njihovem doslednem uresničevanju pa je obet in pogoj, da bodo vsa načela zaživela tudi v praksi.

Razgovor z udeleženci okrogle mize vodil urednik M. Brajan

Občinska skupščina do konca leta:

O ČEM BOMO RAZPRAVLJALI IN ODLOČALI DELAGATI DO KONCA LET?

Do konca koledarskega leta bodo v občini Domžale predvidoma še tri zasedanja občinske skupščine.

Prvo zasedanje bo predvidoma okoli 25. novembra t. l., ko bodo delegati sprejemali dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana občine Domžale za obdobje 1981 — 1985 (v fazi predloga).

Prav tako bodo (v fazi osnutka) razpravljali o osnutku družbenega plana, o osnutku proračuna, o osnutku rebalansa proračuna in o osnutku sprememb in dopolnitev statuta občine.

Naslednje zasedanje zborov občinske skupščine bo okoli 13. decembra t. l., na njem pa bodo delegati obravnavali zadeve pretežno z urbanističnega področja.

Zadnja zasedanja zborov občinske skupščine v letošnjem koledarskem letu bodo predvidoma 28. decembra. Na njih bodo obravnavali predlog plana, predlog proračuna, predlog rebalansa proračuna ter predlog sprememb in dopolnitev statuta občine.

Predvidoma bodo na tej seji obravnavali tudi predlog odloka o upravnih organih in strokovnih službah.

Tako se z omenjenimi zasedanji zaokroža dinamično leto v skupščinskem delu, ki je zaobsegalo večino točk iz programa dela skupščinskih zborov. M.

MLADI UDARNO IN PREDRZNO O PROBLEMIH

Kongres slovenske mladine je končan; prinesel je vrsto svežih in udarnih idej, mladinskim aktivistom pa je skušal nakazati nove oblike in metode dela, s katerimi bi dosegli večjo množičnost v ZSMS, nič več ne bomo zaprta, skojevsko zasnovana organizacija, v naših vrstah naj bi vsi mladi reševali tisto, kar jih zanima, zabava, jezi, vzpodbuja ... Formalno organiziranost bomo nadomestili z vsebinskim delom — čim večkrat bomo organizirali problemske konference, okrogle mize, odprte razprave, na katere bomo povabili vse, ki so v tej problematiki prizadeti, najbolj smo pozdravili idejo o tem, da pričnemo javno razpravo o smiselnosti kongresa, vezanega na vsaka 4 leta. Predlagali smo občasne kongrese, sklicane po potrebi, pa z manj pompa, propagande, stroškov, nalepk ...

Zdaj pa na kratko o tem, o čemer so na kongresu spregovorili naši delegati.

FRANCI RAJER je v razpravi o težavah mladih prvi zaposlitvi spregovoril o perečih problemih tistih, ki ostajajo brezposelni. Zlasti je opozoril dve nalogi mladih v delovnih organizacijah:

— da gledajo na realne možnosti razpisovanja kadrovskih štipendij in da spremljajo, ali so v delovnih organizacijah svojega štipendista tudi zaposlili. Tudi planiranje števila vsakoletnih pripravnikov naj bo realno.

— mladi v TOZD naj tudi pregledajo koliko je njihovi organizaciji še zaposlenih upokoјencev in koliko je honorarnih delavcev. V Sloveniji je bilo v prvih 8 mesecih letošnjega leta še vedno zaposlenih 10.728 upokoјencev, bilo je 36.900 pogodb o delu, in 16.99 milijona ur nadurnega dela. Te številke so enake kot v lanskem letu in tu ni bilo dobesedno nič narejenega. Letos je bilo zaposlenih 5400 pripravnikov od 8000 kot je bilo načrtovano. V prihodnjem letu pa je planirano še manj — le 4500.

— tudi novi zakon o delovnih razmerjih te problematike ni rešil, saj še vedno

lahko delovna organizacija kljub razpisu in večjemu številu odgovarjajočih kandidatov za dela in naloge, še vedno pusti zaposlenega upokoјenca, ker je pač "ne-nadomestljiv" "nujnopotreben", "ima ustreznejše izkušnje" itd. Luknje se torej lahko najde tudi v novem zakonu.

JURE RIGELJ je v skupini, ki je razpravljala o problemih vzgoje in izobraževanja govoril o nekaterih pomanjkljivostih, ki so se pojavile ob uvajanju usmerjenega izobraževanja. Omenimo le glavna opozorila v razpravi:

— preobsežnost programa in premajhna razumljivost učbenikov

— neenotnost pri nagrajevanju proizvodne prakse

— STM naj se ocenjuje opisno

— preraščanje lokalizma in zaplotništva pri razporejanju mreže šol

— večja cenitev dela

Poudaril je tudi, da si mladi žele, da bi ZSMS dobila večjo vlogo pro odločanju izvajanja usmerjenega izobraževanja.

TATJANA GUBENŠEK je razpravljala o problemih mladih, ki delujejo v krajevnih skupnostih. Zlasti je opozorila na mačehovski odnos, ki ga imajo v krajevni skupnosti do reševanja prostorskih in finančnih težav, s katerimi se srečujejo mladi. Prostorov za mlade se ne najde, denar je namenjen le za komunalne zadeve. Mentorjem OO ZSMS, ki bi pomagali mladim in neizkušenim predsednikom, lahko preštujemo na prste ene roke. Mladi člani ZK se počutijo vzvišene in v ZSMS nočejo več delati. Šole niso pripravljene odpreti svojih vrat mladini, mladim nudimo le profesionalno zabavo v diskih, restavracije jih željno pričakujejo v večernih urah. Le zakaj nam je tako škoda vsakega dinarja, ki bi ga vložili v mladinsko delo?

STANE ORAŽEM je razmišljal o tem, kako povečati množičnost v mladinskih vrstah. Sestankovanje mlade odvrača od dela, politikantstvo in formalizem mladim ne prinaša zadovoljstva. Mladi se radi občasno združujejo, radi bi zaigrali dramico, kakšno nogometno tekmo, skupaj smučali. Pa ne pride-

jo do denarja, da bi izdelali kulise, kupili diplome. Postavimo jih pred formalistično dejstvo: postanite društvo. Ustanovljenje pa traja in traja, papirji se kopičijo, tistih, ki bi delali, je pa vse manj. Zavzel se je za možnosti, da se v okviru SIS-a najde možnost tudi za financiranje takih občanov in trenutnih aktivnosti.

CVETA ZALOKAR-ORAŽEM je na kongresu oddala razpravo o težavah mladih obrtnikov, ki le težko dovolj hitro pridejo v kolesje raznih zakonov, uvedb. O tem jih nihče ni pripravljen informirati. Tudi delavci pri teh delodajalcih imajo vrsto težav. V prihodnje pa bo nujno poiskati tudi organizacijske načine, da jih vključimo v mladinsko in samoupravno delo.

TAKO. KONGRES JE KONČAN. ČAKA NAS VELIKO DELA V LASTNIH VRSTAH IN HUD BOJ Z FORMALIZMOM, BIROKRATIZMOM IN TEHNOKRATIZMOM — NEKAJ NOVE VOLJE IN NOVIH IDEJ SMO DOBILI.

Pripravila:

Cveta Zalokar-Oražem

**11. KONGRES ZSMS
NOVO MESTO
OKTOBER 1982**

OBVESTILO

Uprava za družbene prihodke obvešča davčne zavezance, še posebej obrtnike — začetnike, da lahko dobijo vse potrebne informacije in pojasnila v zvezi z obdavčevanjem in vodenjem poslovnih knjig pri svetovalcu za davčne zadeve, vsako sredo od 15. — 17. ure (soba št. 8 — dvoriščna stavba).

Uprava za družbene prihodke
občine Domžale

Obrambno usposabljanje:

MLADINCI – PROSTOVOLJCI V ZLATEM POLJU

Pred nedavnim smo sypodali na obisk mladincem-prostovoljcem, ki so se izobraževali v obrambnih veščinah v sklopu že tradicionalnega izobraževanja, ki ga vsako leto organizira Občinski štab za teritorialno obrambo. O tem smo se pogovarjali s tov. Igorjem Kuzmičem, ki vodi delo v tem štabu.

Mladinci prostovoljci iz cele občine so se v tradicionalnem usposabljanju leta doslej izobraževali v obrambnih veščinah na Oklem nad Ihanom, letos pa so tak tabor pripravili pri šoli na Zlatem polju. Pokazalo se je, da je bil kraj izobraževanja izredno dobro izbran, saj so med drugim

kvalitetno kot še nikoli doslej, saj o tem zgovorno priča zadovoljstvo mladih, ki so se te šole udeležili. Mnogi so zatrdili, da so jim dnevi na Zlatem polju kar prehitro minili...

V sklopu šole so pripravili različne oblike obrambnega usposabljanja, vzpostavili pa so

Mladi prostovoljci so ob usposabljanju prikazali veliko mero odgovornosti in pripravljenosti za to, da se kar najbolje usposobijo za obrambo domovine

vzpostavili tesne stike ne le s tamkajšnjo krajevno skupnostjo, pač pa tudi z občani – kmetovalci, kjer so za potrebe taborjenja oz. prehrane organizatorji lahko kupovali poljske pridelke, živež in drugo.

Izobraževanje mladih prostovoljcev, tako fantov kot deklet, je bilo letos organizirano tako

tudi vse oblike vojaškega življenja – vključno s stražarjenjem in drugimi vojaškimi aktivnostmi. Seveda ob tem ne gre prezreti družbenopolitičnega dela, kulturnega življenja, informativne dejavnosti, športa, kar vse je povzročilo, da so bili mladi ves čas poteka izobraževanja maksimalno zaposleni z razno-

Usposabljanje mladih prostovoljcev v Zlatem polju

terimi nalogami.

V sklopu tega so pripravili zelo zanimivo razstavo orožja iz oborožitve naše armade. Ta razstava, ki si jo je ogledalo tudi mnogo predstavnikov skupščinskega življenja, družbenopolitičnih organizacij in skupnosti je vzbudila mnogo zanimanja tudi med občani Zlatega polja. Seznantev z vojaško opremo in orožjem je bila zagotovo spodbuda za povečanje pripravljenosti sodelovati v obrambnih pripravih.

Tabor na Zlatem polju je vnovič potrdil visoko stopnjo

naše obrambne pripravljenosti, potrdil je dobro organiziranost v našem občinskem štabu TO ter najpomembnejše: vnovič je potrdil vpetost vseh pripadnikov naših enot med občane, prebivalce. Tokrat je bila to KS Zlato polje, jutri pa bo morda druga. Kakorkoli že: vnovič se je pokazalo, da so mladi na najboljši poti, da se v največji meri usposobijo za branilce svoje domovine skupaj z ostalimi občani. To pa je največji dosežek, ki ga tak usposobljenec lahko ima.

M. B.

TABORNIKI PIŠEJO:

PROPAGANDNI TABOR V RADOMLJAH

Že dalj časa smo taborniki v Radomljah razmišljali, kako bi taborniško življenje in delo predstavili tudi krajanom. Zato smo se odločili, da postavimo propagandni tabor. Izbrali smo prostor za nogometnim igriščem, nalogorili šolsko kuharico, da bo naša "mami" za tri dni, pripeljali opremo in se zaskrbljeno ozirali v nebo. Vse je teklo kot po maslu, le vreme nam je hotelo prekrižati račune. Pa se nismo dali. Postavili smo šotore in se iz toplih domov preselili pod platnene strehe. Prav nič nas ni motil veter, ki se je zaganjal od Moravč.

Ponosno je zazvenela himna in nad taborom je zaplapolala zastava. Bili smo trdno odločeni, da izpeljemo svoj program ne glede na vreme. Sicer pa je na taboru vedno lepo. Tudi če dežuje. Imaš svoj mir. Drugače za tabo vedno stoji vodnik in te priganja: enkrat v zbor, drugič po vodo, tretjič po drva. Dež pa ga požene pod streho in utiša.

Lotili smo se taborniških dejavnosti. Vsakemu, ki nas je obiskal, smo s ponosom pokazali, kar znamo. Marsikdo je prvič videl, kako živimo in spoznal, da je biti tabornik nekaj lepega. Starši, ki so se bali, da njihovih tabornikov ne zebe, so z neupanjem prišli pogledat v naš tabor. Hitro so ugotovili, da so otroci na varnem in da jim ni nič hudega, čeprav hodijo z dežniki. Nihče ni hotel z njimi domov.

V nedeljo nas je zbudilo sončno jutro. Nagrada za vztrajnost. Izbrali smo ekipe in razvnel se je hud boj za zmago v skavtbalu. Zaključili pa smo tabor zvečer s tabornim ognjem. Ob njem smo podelili značke za osvojene veščine, zvezde in lete. Poslovili smo se z mislijo, da smo preživeli tri nepozabne dneve.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi tabora, saj smo naleteli na razumevanje povsod, kjer smo prosili za pomoč.

Janko Jerman

**VETERINARSKI ZAVOD
KAMNIK – DOMŽALE**
Kamnik, Perovo 20
tel.: 832-207, 832-960

OBVESTILO ŽIVINOREJCEM

Obveščamo uporabnike veterinarskih storitev, da zaradi varčevalnih ukrepov naročajo obiske veterinarja na domu med 7. in 13. uro.

V popoldanskem času sy opravljajo šamo nujni primeri, ki so nastali po 13. uri.

Veterinarski zavod
Kamnik – Domžale

Razgovor z dr. IVOM PEVCEM, vodjo TOZD službe osnovnega zdravstvenega varstva:

NOVE BOLJŠE ZDRAVSTVENE STORITVE V DOMŽALSKEM ZDRAVSTVENEM DOMU

Glede na to, da je zdravstveni dom Domžale v zadnjem času bogatejši za pljučno rentgenski oddelek in diagnostični laboratorij. Ker je zdravstvo področje, ki zanima vsakogar izmed nas, sem poprosil vodjo TOZD Službe osnovnega zdravstvenega varstva dr. IVA PEVCA, da mi je v zanimivem pogovoru opisal nove pridobitve, težave in probleme zdravstvenih delavcev ter perspektive, ki so na področju zdravstva vendarle obetajoče. Tole je povedal dr. Pevec:

Prenovljeni pljučno rentgenski oddelek

Zadnje čase opažamo, da je v domžalski občini tuberkuloza pljuč ponovno v porastu. Vzroki so nam dobro znani. Opažamo porast tudi ostalih pljučnih bolezni kot npr. bronhitisa, silikoze, zadnje čase pa opažamo celo "cehovsko" obolenje kmetov — bolezen farmarskih pljuč, to je tipično obolenje poljedelcev.

Vse to nas je vodilo, da smo kupili oddelka-kamero, s katero bomo lažje sistematično odkrivali vsa ta obolenja.

Pri tem sistemu skoraj ni škodljivega rentgenskega žarčenja, ostane nam pa rentgenska slika, na podlagi katere lahko točno preverimo stanje pljučnih organov.

Nov diagnostični laboratorij

Z vzpostavitevjo tudi novega diagnostičnega laboratorija smo dobili določene hematološke in biokemične preiskave, na podlagi katerih se zdravnik lažje orijentira pri postavljanju diagnoze. Z izpopolnitvijo bo laboratorij zmožen vršiti vse preiskave, katere so nujne pri ugotavljanju eksakte diagnoze.

Istočasno z adaptacijo teh prostorov pa so delavci v zdravstvenem domu dobili dokaj primerne prostore za

opravljanje tega, včasih zelo pomembnega dela.

Očitki ne vedno umestni

Večkrat slišimo pritožbe delegatov o slabem odnosu zdravnikov in sester do pacientov, o njihovem prekasnem in prezgodnjem odhajanju iz ambulant. Ugotavljamo, da so velikokrat te pripombe neumestne, v kolikor pa se pokaže, da je stanje resnično, bomo strogo ukrepali proti zdravstvenemu delavcu, če bo potrebno tudi z najostrejšimi ukrepi.

Nova oblika: nega na domu

Uvajamo nego na domu, kot pomoč strokovni negi. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da imamo prijavljenih že precej oseb, ki bi bile pripravljene to nego bolnikom vršiti. S tem bi prihranili težko stanje bolnikom, ki rabijo npr. za prehrano, higienske ukrepe in drugo zdravljenje oz. pomoč zdravnika in medicinske sestre.

Na ta način bomo lahko doma zadržali mnogo pacientov, ki bi sicer morali biti hospitalizirani, zdravljeni v bolnici.

Tako bomo lahko sprejeli domov paciente, katerih zdravljenje v bolnici ni več nujno potrebno. Poznamo staro pravilo, da se vsak bolnik raje zdravi doma v svojem okolju, seveda če je

to mogoče. Ravno ta pomoč pri strokovnem delu pa bi to omogočila.

Urgentna ambulanta tudi v Domžalah.

V dopolnjevanje medicinskih storitev imamo že nekaj mesecev vpeljana urgentno ambulanto, katere sprejema v prvi vrsti poškodbe in akutne bolezni. Občane bi želeli opozoriti, da se nujni obiski na domu naročajo samo v tej ambulanti, kajti ostali zdravniki so dolžni delati polni delovni čas v ambulanti.

Večkrat nam oporekajo, da imamo predolgo čakalno dobo. Čakalne dobe v naši temeljni organizaciji sploh ni, kajti sprejemamo in sprejememo vsak dan vse paciente. Razumljivo pa je, če je v eni ordinaciji 20 pacientov, da vsi ne morejo biti prvi na vrsti.

Nove specialistične dejavnosti

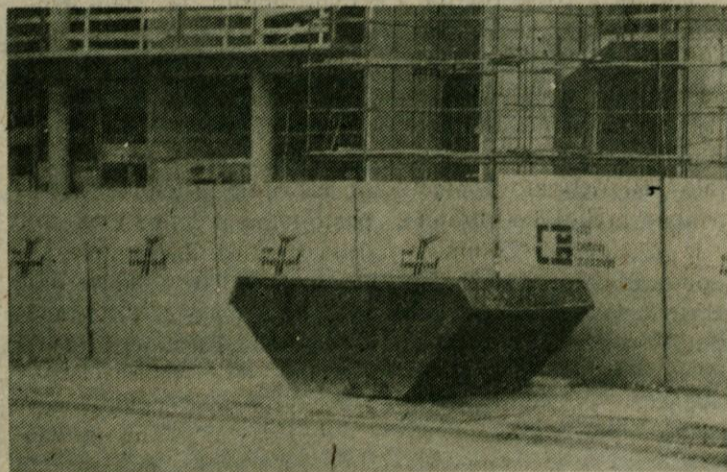
V naši ustanovi imamo več

vrst specialistov. Te vrste bomo okrepili tako, da bomo v kratkem času poslali na specializacijo še okulista, ortopeda, fiziatra, če bo možno pa še internista. S to zasedbo specializiranih zdravstvenih delavcev bi lahko dejansko zdravili do 90 odstotkov vseh bolezni doma.

Potrebna je razširitev fizioterapije

Čimprej bo treba misliti na razširitev fizioterapije. Nujno je treba začeti zdravljenje s hidroterapijo, te možnosti pa v dosedanjih prostorih ni. Več ali manj ukinjamo zdravljenje v toplih in je zato nujno, da za določene bolezni in paciente to uvedemo doma.

Da bi pa vse službe ob taki zasedbi kot je zgoraj omenjena, res delovale funkcionalno, pa bi bil k sedanjemu zdravstvenemu domu potreben nov prizidek. Še prej pa bi rabili uporabno dovoljenje za trakt C, ki je bil vseljen že maja leta 1981.

Zakaj tako? V temle kontejnerju je bilo pred dnevi mnogo razbitih stekel, ki so jih razbili ob priliki transporta in montaže v objekt SPB-I. Zaboju je bil popolnoma poln razbitega stekla. Kdo bo to steklo plačal, vemo, ne vemo pa ali so krivce za takšno količino razbitega stekla poklicali na odgovornost

POZD REPOVZ DOMŽALE

sprejememo takoj KUCHARJA-ICO

Zaželjena je praksa in končana gostinska šola.

Ob svetovnem dnevu varčevanja 31. oktobru

KAKO SO PRIČELI VARČEVATI...

Hranilniška zamisel sega daleč v preteklost. Že pred približno 360. leti je Francoz Hugues Delestre član dvornega sveta, kralja Henrika IV. opozoril na potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Šele 1779. leta ustanovijo v Hamburgu "Splošno preskrbovalno ustanovo", ki je svoj obstoj utemeljila takole: ... za dobro marljivih oseb obeh spolov ustanovljena, kajti tudi mali prihranki v težkih časih veliko pomenijo z nekaj obresti pa še več. S svojo marljivostjo in varčnostjo naj tako koristijo sebi in državi..."

V začetku 19. stoletja so ustanavljali tudi v drugih evropskih državah hranilnice, ki so povsod nastajale iz potrebe delovnih ljudi in malih obrtnikov, ki so želeli na tak način privarčevati najnujnejše za svojo osebno "nedovisnost". Seveda v tem času zaradi slabih prometnih in ostalih zvez ni bilo možno širše povezovanje. Šele konec 19. stoletja pride do prvega stika med hranilnicami različnih dežel.

Milan je rojstni kraj Svetovnega dneva varčevanja

V letu 1924 pa je ob 100. obletnici "Hranilnic lombardskih provinc" v Milanu sklican od 26. do 31. oktobra 1. mednarodni hranilniški kongres, na katerem je sodelovalo 350 delegatov, predstavnikov preko 7000 hranilnic iz 27. držav. Zanimivo je, da je sodeloval tudi slovenski predstavnik. Zelo pester in visoko strokoven program je značilen za delovno raven kongresa. Sklenili so, da se organizira posebna skupina strokovnjakov, ki naj bi strokovno in znanstveno delovala v smeri širjenja hranilništva v svetu. Ustanovljen je bil "Mednarodni inštitut za proučevanje in koordinacijo dejavnosti hranilnic". Dne 31. 10. pa sprejmejo delegati zaključke v obliki 5. resolucij, ta dan pa je bil proglašen za "Svetovni dan varčevanja". Dejali so: "31. oktobra vsakega leta

Spremenjene so obrestne mere

Od 1. oktobra 1982 veljajo za vezane dinarske in devizne hranilne vloge nove, višje obrestne mere. Odločitev, kaj storiti s prihranki, je vaša. Prepričani pa smo, da želite le te naložiti smotrno in s tem tudi nekaj pridobiti.

naj bo praznik varčevanja po vsem svetu, z namenom širjenja načela in ideje varčnosti v besedi in pisanju."

Mednarodno sodelovanje hranilnic je bilo vse do izbruha druge svetovne vojne na ugledni višini. Razen kongresov postane oblika strokovnega delovanja stalni izvršilni organ, ki se je poslednji sestal leta 1939 v Lisboni. Takrat je bilo povezanih že 4663 hranilnic iz 39. držav.

V času med I. in II. svetovno vojno so prirejali mednarodne razstave propagandnih materialov, izdajali strokovno glasilo, prirejali strokovne posvete in tečaje, ter izdajali vrsto strokovnih del o hranilništvu in stanovanjski gradnji.

Po II. svetovni vojni se je povezovanje hranilnic sveta postopoma krepilo. Prvi začetki organiziranega dela so bili v 1946. letu v Amsterdamu, zdaj pa je v Ženevi sedež "Mednarodnega inštituta hranilnic." V letu 1974 je v sodelovanje vključenih 50 držav, članov pa je 85. Zanimivo je, da je srečanje 1973. leta v Milanu bilo namenjeno izključno "mobilizaciji varčevanja v afriških deželah." Naloga, ki so si jo tu zadali, je več kot zgovoren dokaz za mednarodno pomoč v organizaciji hranilništva v nerazvitem delu sveta. Hranilniška dejavnost se torej širi v vse predele sveta. Ideja varčevanja je humana in družbeno koristna.

Nove obrestne mere za nenamenske dinarske hranilne vloge

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)
13% za vloge vezane nad 1 leto
15% za vloge vezane nad 2 leti
20% za vloge vezane nad 3 leta

Koliko višje obrestne mere prispevajo k rasti prihrankov, si oglejmo na primeru hranilne vloge 50.000 din:

	7,5%	13%	15%	20%
po 1 letu	53.750,-	56.500,-	57.500,-	60.000,-
po 2 letih	57.781,25	63.845,-	66.125,-	72.000,-
po 3 letih	62.114,85	72.144,85	76.043,75	86.400,-
po 4 letih	66.773,45	81.523,70	87.450,30	103.680,-
po 5 letih	71.781,45	92.121,80	100.567,85	124.416,-

Ne spreglejte! Pri najugodnejši vezavi se hranilna vloga skupaj z obrestmi v štirih letih več kot podvoji.

Nove obrestne mere za nenamenske devizne hranilne vloge

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)
9% za vloge vezane nad 1 leto
11% za vloge vezane nad 2 leti
12,5% za vloge vezane nad 3 leta

Tabelo, s pomočjo katere lahko primerjate rast hranilne vloge skupaj s pripisanimi obrestmi pri različnih dobah varčevanja, smo pripravili za hranilno vlogo 3.000 DM.

	7,5%	9%	11%	12,5%
po 1 letu	3.225,-	3.270,-	3.330,-	3.375,-
po 2 letih	3.466,87	3.564,30	3.696,30	3.796,88
po 3 letih	3.726,89	3.885,09	4.102,89	4.271,49
po 5 letih	4.306,89	4.615,87	5.055,17	5.406,11
po 10 letih	6.183,09	7.102,09	8.518,26	9.741,96

Če sredstev ne boste potrebovali daljši čas, če nameravate varčevati za otroke ali vnuke, bo za vas smotrna daljša doba varčevanja.

Obresti banka obračunava in pripisuje hranilni vlogi ob koncu koledarskega leta. Varčevalec se lahko dogovori tudi za mesečni ali trimesečni obračun in dvig obresti, kar je primerno predvsem pri vezavi večjega zneska v domači ali tuji valuti.

V banki so nam povedali, da bo banka ob izrednih razmerah, naravnih nesrečah, smrtih, izplačala občanom iz vezane devizne in dinarske vloge. Ob tem bodo občanom priznali obrestno mero, kot gre za navadno hranilno vlogo!

KOVAŠTVO MUŠIČ JOŽE

Loka, Na ulicah 17

MENGES

RAZPISUJE

ŠTIPENDIJO NA TEHNIČNI STROJNI ŠOLI

OKTOBER — MESEC VARČEVANJA

V oktobru se po vsem svetu spominjamo pomena varčevanja, ki ima velik vzgojno-socialni pomen tako za posameznika, kot za družbo.

Posameznik varčuje, da si zagotovi dosego cilja oziroma izboljšanje življenjskih razmer. Za našo samoupravno družbo je značilen družbeno ekonomski razvoj, ki nalaga tej družbi oblikovanje vedno novih dodatnih sredstev za nove naložbe. Zato je povsem naravno spoznanje o pomembnosti vseh oblik varčevanja, ki prodira vse globlje v zavest slehernega občana.

Organizirano varčevanje se je najprej pojavilo v razvitih zahodnoevropskih državah: Angliji, Franciji, Švedski. Na Švedskem varčuje danes npr. osemdeset odstotkov prebivalcev. V teh deželah so že v preteklem stoletju spoznali, da je za organizirano varčevanje potrebna vzgoja ljudstva. Privajanje posameznika k varčevanju ni kratkotrajna naloga, temveč je del vzgoje od otroštva dalje. Organizacija otroškega varčevanja je tisto, kar poraja kasneje odraslega varčevalca. To so izkušnje narodov s tradicijo varčevanja. Te izkušnje smo upoštevali tudi v Banki Domžale in že nekaj let posvečamo veliko pozornost varčevanju odraslih in predvsem mladine. Tako imamo v naši banki vključeno v varčevanje mladino od dojenčka, ko prejme "darilne bone", do štipendista, ko prejema štipendijo in kasneje delavca, ko prejema osebni dohodek na hranilno knjižico ali tekoči račun. Lahko rečemo, da smo na področju varčevanja občanov dosegli velik uspeh, saj so sredstva občanov v naši banki udeležena z cca 35% v skupnih sredstvih banke in so konec septembra znašala 1.422.095.000,00 din.

Velik porast sredstev beležimo v zadnjih letih predvsem pri deviznem varčevanju.

Načrtujemo, da bodo ukrepi stabilizacijske politike, zlasti še zadnji ukrepi ZIS o varčevanju na vseh področjih, spodbudili občane za varčevanje tako na dinarskem kot tudi deviznem področju.

Za sredstva, tako dinarska in devizna, ki so naložena v banki, jamči federacija.

OB SVETOVNEM DNEVU VARČEVANJA 31. OKTOBRU

Da bi kaj več izvedel o varčevanju v domžalski občini, sem obiskal predsednika sveta varčevalcev LB Domžale Alojza Kunstlja in eno izmed nešteti varčevalk Boženo Habjan.

Alojz Kunstelj mi je na zastavljeno vprašanje dal sledeče odgovore:

"Kakšno je vaše gledanje na varčevanje?"

"Varčevanje je nujno. Tako so nas učili že starši, pa tudi Slovenci se tega vse bolj zavedamo. To se pozna tudi v rezultatih varčevanja v domžalski banki."

"Kaj stori svet varčevalcev pri LB Domžale za dvig kulture varčevanja?"

"Trudimo se, da bi varčevanje vzbudili že pri najmlajših, saj pri tem podpiramo številne akcije po šolah. Za to se tudi vedno najde kakšen dinar, ki ga damo v ta namen. Nekaj sredstev namenjamo tudi za delovanje Šahovskega društva Ivo Sone Domžale, pa Društvu prijateljev mladine, pa Planinskemu društvu, pa Društvu diabetikov, pa Smučarskemu klubu, saj so med člani teh društev tudi številni varčevalci. Pionirska društva v šolah imajo tudi hranilno službo, za kar v Domžalah skrbi pionirska hranilnica, v

stavbi pred poslopijem banke."

"Kakšni so pa kaj rezultati varčevanja v Domžalah?"

"Plan za leto 1982, bo dosežen z 18% povečanjem. Največ so porasla sredstva prebivalstva in to za 18,2%. Hranilne vloge po planu so presežene za 1%, hranilne vloge na vpogled za 4%, vezane vloge za 1%, hranilne vloge na žiro računu za 22%, devizni računi na vpogled so 90% po planu. Domžalska banka je v sistemu LB po urejenosti, hranjenju in trdnosti med najboljšimi. Doslej ni bilo kritik na delovanje, pa tudi ne pritožb glede izplačevanja."

"Kakšne naloge si je zastavila banka ob dnevu varčevanja 31. oktobru?"

"Ljubljanska banka in to ne samo podružnica Domžale predvideva za Dan varčevanja serijo filmov na temo varčevanje, sodelovanje v televizijski oddaji "Zrno do zrna", sodelovanje v križankah, v radijskih kontaktnih oddajah, v konraktnih oddajah Vala 202, daje poslovne informacijske oddaje v radiu, prilogo v Vestniku za tujino in redno prilogo v reviji "Naš delavec", namenjeno izseljencem. Pripravlja tudi redne propagandne akcije, kjer prikazuje spremembo obrestnih mer, propozicije za izplačevanje pokojnin preko banke, ter številne mladinske akcije za predšolsko in šolsko mladino v Pionirskem listu in listu Pikapolonica."

Božena Habjan, pa mi je v zvezi z varčevanjem dala tele odgovore:

"Kaj menite, da je smisel varčevanja?"

Človeku je treba že v rani mladosti vcepiti veselje do varčevanja. Pri tem so otroku najlepši zgled starši, v veliki meri pa tudi okolica v kateri živi. Najbolj se spominjam besed pokojne mame, ki je vedno dejala, da je treba denar dvakrat obrniti, predno ga namenimo za eno ali drugo stvar. Te svoje besede je znala vedno uresničiti in je imela vedno prav. Čeprav je bilo težko, ko smo izgubili očeta, je mama kljub

skromnim sredstvom znala preživeti 8 otrok, poleg tega je pa sama brez sredstev naredila hišo. Tudi otroke je navajala k temu. Zato ni čudno, da sem tudi sama znala varčevati. Pokojnino prejemam v banki. Če je denar v banki in ga imaš doma le za nujna plačila, znaš le tega bolje obračati. Prav bi bilo, da bi bilo varčevanje za več stvari, ne samo za stanovanje, naj bi bilo namenjeno tudi ozimnici."

"Kaj pa mladi in varčevanje?"

"O tem smo že večkrat razpravljali na skupščini. Banka je včasih glede tega malo toga. Mlade varčevalce po šolah bo treba še v večji meri povabiti v banko in jim obrazložiti, kako se obrača denar. Denar je vsakemu dobrodošel, vendar če ga ima otrok preveč, ga razmetava, če pa denar vlaga v hranilnik in ima pri tem še zgled pri starših, bo tudi sam dobil veselje do varčevanja."

"Kje pa vidite rezerve v varčevanju?"

"Veliko jih je, ki znajo prav obračati dinar. Veliko k temu prispevajo višje obrestne mere, s čemer se povečajo sredstva naložena v banki. Drugim pa pomeni varčevanje sigurno naložen denar, ki ga vedno lahko dvignejo kadar ga rabijo. Treba bi bilo več predavanj o tem, da bi bili občani s tem bolj seznanjeni. Listek pri blagajni za to ni dovolj. Treba bo več stika z občani in to kljub temu, da je varčevalna zavest na višji ravni kot doslej."

"Kaj pa osebno varčevanje?"

"Pokojnino prejemam na hranilno knjižico. Čeprav je hčerka Jelka še študent, ima sredstva naložena tudi na hranilni knjižici. S sredstvi, s katerimi razpolaga, zna pravilno ravnati. Tudi hčerka Klementa stanovanjsko varčuje. Za mlade, ki nimajo dovolj finančnih sredstev, bi morale biti manjše obrestne mere, kot za druge, s čemer bi že pri mladih vzbudili smisel za varčevanje."

Tone Ravnikar

POMAGAJMO ALKOHOLIKOM!

Mnogo smo že govorili in pisali o tem, kako veliko družbeno zlo je alkohol za družbo, družino in vsakega posameznika. Žal smo vse prevelikokrat ostali le pri besedah, dejanj pa je še vedno premalo. Prav je, da na kratko opozorimo na to, posebno sedaj, v mesecu novembru, ki še posebej posveča nekaj več pozornosti prav problemom alkoholizma in alkoholikov. Izredno pomembno pri vsem tem tudi je, da je v delovnih organizacijah vse več alkoholikov, kar hkrati pomeni, da je vedno več izgubljenih delovnih ur, da o propadanju človeka, delavca, niti posebej ne govorimo.

Verjetno niti vsi občani ne vedo, da obstoja v Domžalah že več kot dobro desetletje Klub zdravljenih alkoholikov. Trenutno obsega dve skupini in sicer klub začetnikov in klub veteranov, to je tistih abstinentov, ki so se po zdravljenju vzdržali alkoholne pijače že več kot tri leta. V vsaki skupini je 20 članov, posebno začetniki pa imajo strokovno pomoč pod vodstvom terapevte Katarine Rožman. Klub veteranov pa že lahko vodi eden izmed abstinentov in sicer ga vodi uspešno Feliks Segetina, predsednika te skupine.

Družabne in kulturne dejavnosti

Vsak član plačuje mesečno 50 dinarjev članarine, ki je namenjena družabni in kulturni dejavnosti članov. V klubu imajo namreč organizirane posamezne sekcije, ki skrbijo za izlete, za obisk kulturnih ustanov, pripravljajo pa tudi načrte, da bi se skupno več ukvarjali s športom, posebno s kolesarjenjem. Zaradi skromnih finančnih možnosti so ti izleti predvsem povezani z bližnjo okolico. Letos so šli naprimer v Logarsko dolino. Kulturne užitke pa si lahko privoščijo v domači občini ali v Ljubljani.

Vsako leto spomladi organizira domžalski klub zdravljenih alkoholikov letno skupščino, na katero povabi vse slovenske tovrstne klube. Obisk je navadno kar pester, saj se ga udeležijo tudi iz Maribora, Raven na Koroškem, predvsem pa iz bližnje okolice in iz Ljubljane. Na takšnih srečanjih izmenjajo izkušnje in se tudi po svoje poveselejo, seveda brez alkoholne pijače. Tudi ob novoletnih zabavah dokažejo, da je lahko človek izredno družaben in

dobre volje brez maliganov v krvi. Nasploh pa je glavni namen klubov, da si medsebojno pomagajo prebresti začetne težave ter s skupno močjo uprejo "kralju alkoholu", ki je v svoje brezno privabil že toliko ljudi.

V načrtih imajo povezovanje z nekaterimi tovrstnimi klubi izven Slovenije. Verjetno se bodo pobratili z enim izmed hrvaških klubov, saj je v sosednji republiki precej več klubov, ki delujejo uspešno in prizadevno v najširšem smislu.

Navadno pošlje delovna organizacija svojega delavca na zdravljenje šele, ko je storil večji disciplinski prekršek, drugače pa ga vse predolgo prikriva očem širše javnosti, največkrat tudi znotraj delne organizacije. Vse to delovno organizacijo veliko stane, saj alkoholik ne more dosegati dobrih rezultatov na svojem mestu, navadno pa tudi izkoristi veliko bolniške odsotnosti in tudi deli dopust po dnevih ali celo urah.

— Alkoholizem je družbena bolezen in so vsi ljudje v kontaktu z njim odgovorni. V delovnih organizacijah (direktor, pravnik, kadrovnik, delovodja, sodelavci, socialno — zdravstvena služba), morajo pravočasno poslati na zdravljenje vsakega delavca, ki je zapisan alkoholu. Vse prevečkrat čakajo na končno disciplinsko odločbo, ko je navadno že izredno pozno za delavca. Velikokrat delovne organizacije škrtijo v svojem okolju delavce, ki že na zunaj kažejo znake alkoholizma, od tresenja rok naprej do zabuhlosti obraza itd.

— Na tem mestu imamo namen ogovoriti o važnem dejavniku — vplivu sorodnikov

na motivacijo alkoholika za zdravljenje.

— Vsakega alkoholika je nujno poslati na zdravljenje. Zdravljenje se izvaja v glavnem v bolnicah in dispanzerjih.

— V svetu prevladuje tendenca o dispanzerskem načinu zdravljenja.

Takšen način zdravljenja traja leto do dve — enkrat tedensko. Vendar v tem času alkoholik ni iztrgan iz družinske skupnosti in delovne organizacije. Taka oblika zdravljenja obstoja v našem zdravstvenem domu.

Včasih nujnost primera narekuje zdravljenje v bolnici, katero praviloma traja od 2 do 6 mesecev.

— Alkoholik, ki je pripravljen iti na zdravljenje (pod vplivom družine, del. org. ter bolezenskim pritiskom), se oglasi direktno pri svojem lečečem zdravniku, on pa odloča (v sodelovanju z zdravljencem) o mestu zdravljenja.

— V primeru zdravljenja v bolnici, je alkoholik iztrgan iz naravnega okolja, vendar je poleg psihosocialne terapije, udeležen delovne preobrazbe, saj je navadno takšen človek izgubil pravi stik z delom. Vsak alkoholik si na zdravljenju lahko izbere ustrezno delo, od dela na vrtnariji do dela v mizarski ali strojni delavnici.

Vsi zdravljeni alkoholiki so napoteni že med zdravljenjem v najbližji klub zdravljenih alkoholikov, kjer posebno skrbijo zanje približno 3 — 5 let, ko je nasploh najtežje obdobje abstiniranja. Zbirajo se enkrat tedensko, v klub pa zdravljenega alkoholika spremlja tudi življenjski partner, ki pomaga svojemu sodruhu tudi doma in na

delu. Zmotno je mišljenje, da lahko opravi vse zdravljeni alkoholik sam. Še zdaleč ne! Pomagati mu mora tako življenjski partner kot sodelavci v delovni organizaciji in nasploh vsa okolica. Žal zdravljeni alkoholik vse prevečkrat naleti na nerazumevanje svojih bližnjih, posebno nevarne pa so manjše družbe v delovnih organizacijah, ki rade zapeljejo alkoholika na stara pota.

Premalo resno pa si prizadevajo tudi ustrezne službe po delovnih organizacijah, saj so velikokrat le izvajalci disciplinskih ukrepov, prej pa si ne upajo ali pa nočejo posegati med alkoholike, čeprav bi lahko privarčevali prenekateri bolniški izostanek in slabo opravljeni delovnik. Eden izmed pokazateljev tega stanja je tudi dejstvo, da se letnih skupščin klubov zdravljenih alkoholikov ne udeležujejo predstavniki delovnih organizacij, družbeno političnih organizacij, socialni in zdravstveni delavci, čeprav so vedno vabljeni, tako da je videti, da se zdravljenje alkoholikov njih ne tiče.

V mesecu novembru bodo povsod posvetili več pozornosti tem težavam, zato je prav, da se jih zavemo tudi v naši občini in da izvedemo ustrezne ukrepe da izboljšamo razmere. Alkohol je pač veliko zlo v družinah in na delovnih mestih, zato se ga moramo znati pravočasno ubraniti. Posebno mladim bi bilo treba bolj na široko odpreti oči, saj je žal v njihovih vrstah vedno več alkoholiziranih, seveda pa je treba ponuditi roko v pomoč tudi vsem drugim.

A. B.

SKUPŠČINA KLUBA ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV DOMŽALE

17. aprila 1982 smo imeli redno skupščino KZA Domžale (Klub zdravljenih alkoholikov) v prostorih restavracije SLAMNIK Domžale.

KZA Domžale obstaja že od leta 1972, zato bi radi seznanili bralce o delovanju tega kluba.

Klub deluje kot terapevtska skupina v okviru Zdravstvenega doma Domžale, TOZD „SOZV DOMŽALE“. Ob ustanovitvi je klub štel 9 članov, sedaj pa na tedenske sestanke redno prihaja že 50 do 60 članov. Te sestanke vodi terapevt oz. terapevtski team (zdravnik, medicinska sestra, socialni delavec) po metodi skupinske družinske terapije. Po programu dela obravnavajo naslednje teme:

1. ureditev družinskih, zlasti čustvenih medsebojnih odnosov

2. ureditev prijateljskih odnosov oz. odnosov v svojem ožjem in širšem okolju

3. rehabilitacija na poklicnem, kulturnem in družbenopolitičnem področju

Končni cilj vsega pa je preusmeritev bivšega alkoholika v zdrav način življenja, ga rehabilitirati do te mere, da postopoma odstrani posledice alkoholizma na vseh področjih udejstvovanja in življenja.

(Nadaljevanje na 26. strani)

Dober dan, domžalski občan:

MAVRICIJ VOLGEMUT

Tokrat sem se pogovarjal z Marvicijem Volgemutom, dolgoletnim predsednikom Občinskega sodišča v Domžalah, ki je konec meseca septembra odšel v zaslužni pokoj. Funkcijo predsednika je občinskega sodišča je opravljal od začetka leta 1960, ko je bilo v Domžalah ustanovljeno Okrajno sodišče. Zato so ga poznali številni občani, pa najsi bo to z opravkov na sodišču, pa tudi številni člani volilnih odborov, ko je kot predsednik volilnih komisij bedel nad tem, da so volitve potekale v redu in bile opravljene po zakonskih predpisih. Obiskal sem ga na njegovem domu v Stobu, poleg bencinske črpalke in turističnega buffeta, ki so ga sedaj obiskovalci popolnoma preimenovali v "Babilon". Tu sedaj z ženo Štefko, rojeno v Depali vasi, preživljata prijetne dni zaslužene pokojnine.

Mlada leta

"Kje je potekala vaša mladost?"

"Mlada leta sem preživel na očetovi kmetiji v Spodnjih Bitnjah pri Kranju. Rodil sem se leta 1913 in si bom prihodnje leto naložil že sedmi križ. Osnovno šolo sem obiskoval v Žabnici in Škofji Loki, gimnazijo v Kranju, na pravni fakulteti v Ljubljani pa sem leta 1939 diplomiral. Nato sem odšel na služenje vojaškega roka. Vojna me je aprila 1941 zatekla v Sinju. Srečno sem se vrnil domov."

"Kako ste preživljali vojna leta?"

(Nadaljevanje s 25. strani)

V KZA so organizirane tudi nemedicinske dejavnosti izletov, proslav, izmenjave izkušenj z drugimi klubi v Sloveniji, predavanj, ogledov kulturnih prireditev in podobno. KZA z velikim prizadevanjem izpolnjuje svoje naloge. Ocip članov, ki so uspešno zaključili ustrezno zdravljenje, je zelo nizek, kar kaže na dober uspeh kluba. Več članov abstiniira že precej let. Za svojo vztrajnost pa so letos prejeli priznanja in sicer:

za 1 leto abstinence	3 člani
za 3 leta abstinence	3 člani
za 5 let abstinence	4 člani

Ob koncu skupščine je bilo ugotovljeno, da OZD in DPO v občini niso zainteresirani za ta sicer tako širok družbeni problem kot je alkoholizem. Kajti nobenega predstavnika OZD in DPO iz občine ni bilo niti na skupščino, kamor so bili vabljeni. Gotovo bi moralo biti več sodelovanja med DPO, OZD in izvajalci, ki rešujejo pereče probleme alkoholizma v občini Domžale. Kajti to sodelovanje bo temelj še večji uspešnosti tega pomembnega dejavnika v skrbni za tiste, ki so zasvojeni z alkoholom.

Klub zdravljenih
alkoholikov

"Leta 1942 sem se zaposlil pri preskrbovalnem uradu v Kranju, kjer sem bil leto dni. Nato so me Nemci zaradi sodelovanja z OF aretirali in zaprli v Begunje. Po treh mesecih so me odpustili pod pogojem, da moram zapustiti Gorenjsko. Zaposlil sem se kot pomožni administrativni delavec pri socialnem zavarovanju v Celovcu in bil po treh mesecih premeščen v Beljak, kjer sem ostal do marca 1945. Osvoboditev sem pričakal doma."

"Kaj pa službovanja po vojni?"

"Oktober 1945 sem se zaposlil kot sodni pripravnik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani. Po dobrem letu sem bil izvoljen za sodnika v Grosupljem, kjer sem ostal dobro leto. Zatem sem bil izvoljen za sodnika pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, nakar sem leta 1950 na lastno željo odšel v Kamnik, kjer sem bil sodnik celih 10 let. Ob ustanovitvi sodišča v Domžalah 1. januarja 1960 sem bil izvoljen za predsednika sodišča. Po reorganizaciji leta 1979 sem postal vodja Temelnjega sodišča Ljubljana, Enote Domžale,

kar sem ostal do upokojitve 30. septembra 1982."

"Kako se spominjate začetkov sodstva v Domžalah?"

"70% krajev bivšega okraja Kamnik je gravitiralo k Domžalam. Zaradi oddaljenosti so imeli težave predvsem prebivalci bivših občin Moravč, Trojan, Blagovice in Lukovice. Ob podpori OLO Ljubljana-okolica, predvsem pa po prizadevanju takratnega predsednika Občinskega ljudskega odbora Domžale Franca Hobjana, je bilo z odlokom Ljudske skupščine LRS z dne 1. X. 1959 ustanovljeno Okrajno sodišče v Domžalah, ki je pričelo poslovati 1. januarja 1960. Ob ustanovitvi sta bila dva sodnika in cca. 10 uslužbencev. Že naslednje leto je postala potreba po tretjem sodniku, leta 1965 smo zaposlili četrtega, leta 1967 petega, leta 1973 šestega, sedaj pa je na sodišču zaposlenih sedem sodnikov in 18 uslužbencev."

"Kakšne naloge pa ima sodstvo?"

"Naše dosedanje sodstvo označuje nekaj osnovnih specifičnih značilnosti. V prvi vrsti je skrbeti za ustavnost, zakonitost in čim večjo demokratično sodstvo. Slednje prihaja do izraza našega sodnega dela v skupščinskem proučevanju sodne problematike v tako organiziranem zbornem sojenju, da enako-pravno sodelujejo v njem ljudski sodniki-porotniki in končno tudi v volilnosti sodnikov in sodnikov porotnikov v ustreznih skupščinah. Načeloma pri izvajanju sodstva sodelujejo naši delovni ljudje, ki prinašajo na sodišče zdravo ljudsko mišljenje in razsodnost pri razreševanju družbenoekonomskih, pa tudi povsem osebno človeških problemov. Sodišča sodijo po naših socialističnih zakonih, v skladu z našo socialistično moralo, kar je garancija za nemoteni razvoj naše socialistične družbe in za nepristransko uveljavljanje pravic vsakega občana."

"Kako ste se v Domžalah počutili kot sodnik?"

"V Domžalah sem se vseskozi dobro počutil, saj s strankami nisem imel nobenih posebnih problemov. Tudi stranke same so radi prihajale k meni po pravno pomoč. V pretežni meri val civilne zadeve, to je pravdne spore, po reorganizaciji sodišča pa razvezne in očetovske pravde."

"Kaj pa dom in družina?"

"Poročil sem se leta 1947. Prva leta sva z ženo Štefko stanovala v stavbi Trgovskega podjetja "Napredek Domžale", nasproti občine. Leta 1957 sva se vselila v svojo novozgrajeno hišo. V zakonu se nama je rodil sin Peter, ki se je tudi odločil za pravni poklic. Imava dva vnuka, ki sta mi posebno še sedaj, ko sem se upokojil, v veliko veselje."

"Kaj pa hobiji?"

"Posebnih hobijev nimam. Pri hiši imamo vrt, katerega se bom lahko sedaj še bolj posvetil. Ko sem bil v službi, sem rad kupoval knjige. Veliko teh knjig do sedaj še nisem prebral, ker sem bil v službi preveč obremenjen. Sedaj se bom pa lahko bolj posvetil tudi branju knjig."

"Kaj si pa kot Stobljan želite?"

"Stanujem v neposredni bližini bencinske črpalke, pa tudi bifeja. Zadnja leta kar ni bilo miru, saj je bila črpalka neprestano polna osebnih in tovornih avtomobilov. Sedaj pa, ko je nastala bencinska suša, se to na črpalke že kar krepko pozna. Pa tudi marsikatera nedelja bo bolj mirna, saj je črpalka tudi ob nedeljah večkrat zaprta. Verjetno bodo obiskovalci sosednjega bifeja zato manj glasni v večernih urah. To bo vsaj do neke mere vplivalo na večji mir in zmanjšanje onesnaževanje okolja."

Dolgoletnemu vodji domžalskega sodišča želimo, da bi leta življenjskega popotovanja, ki so pred njim, kar najlepše preživel, da bi imel še dosti veselja z vnuki, pa da bi ga še dolgo videvali kako s prožnim korakom hodi po opravkih v Domžalah.

Tone Ravnikar

PREKLETI DELAVSKI ZAUPNIK

V tridesetih letih je bilo za delavca eno izmed najtežjih obdobji: po eni strani se je že dobro zavedal svojih pravic in je bil tudi sorazmerno dobro organiziran, po drugi strani pa je imel delodajalec še vedno glavno moč. Nizke mezde, brezposelnost, neveljavne delovne pogodbe, vsakovrstne spremembe čez noč so bili glavni znanilci svetovne gospodarske krize. Delavec je imel na papirju že nekaj pravic, v resnici pa bore malo, zato se je moral največkrat otepati z revščino, lakoto in brezizhodnostjo... Delavski zaupniki so vse to občutili še močneje na svoji koži, tako tudi Janez Koželj.

Za kosom kruha

Ob propadanju slamnikarske obrti v Mengšu so se dogajale najrazličnejše krivice na račun delavca. Janez Koželj se je večkrat spomnil, kaj se je zgodilo njegovi ženi.

"Nekaj se ji je pokvaril stroj, pa jo je začela neka smrklija, Tirolka, tako sekirati, da ni mogla biti tiho. Žena je rekla, da pač ne more pomagati, če se je po večih letih delovanja s strojem nekaj zataknilo, takšen ugovor pa je bil že prevelik za tedanje čase. Žena je takoj dobila delavsko knjižico."

Glede slamnikarstva je zanimivo tudi to, da je hodilo kar precej delavk na delo v tujino, največ na Dunaj in na Češko. Tudi žena Janeza Koželja je morala oditi s trebuhom za kruhom, čeprav so doma jokali trije otroci. Te ženske so bile nekakšne tedanje Lepe Vide, ki so morale zaradi kosa kruha zapustiti moža, otroke, vse domače, samo da so lahko pošiljale domov nekaj denarja.

Za delom v Split

Tudi Janez Koželj se je moral nadvse pobrigati, da je lahko zaslužil kakšen dinar. Ker je bil kot naprednjak še posebej na črni listi, je delo dobil še težje. Ko ni bilo več dela v slamnikarstvu, se je za nekaj časa zaposlil pri sosedu tesarju, vendar je bilo to delo

samo sezonsko, v poletnem času. 1927. leta se je Janez Koželj podal na delo v Split, kjer je pri nekem Dubrovčanu Dantešu, kot so ga imenovali, izdeloval moške klobuke. Iz Mengša je bilo istočasno še nekaj delavk in delavcev, ki so prodajali svoje znanje in spretnost rok šjoru Dantešu.

"V Splitu sem se srečal z delavci iz vse Jugoslavije," je rad pripovedoval Koželj o tistih časih. "Dobro sem se razumel z nekim fantom iz Hrvatskega Zagorja, ki je študiral na trgovski akademiji, pa z nekim železničarjem iz Duge Rese in z nekim študentom iz Ljubljane. Večerne racije na cesti, na glavni ulici, kjer je bila promenada, so bile nekaj običajnega. Ko so drug za drugim 'zmanjkali' moji prijatelji boljševiki, kot so jih označevali žandarji, sem se sklenil tudi sam umakniti domov. Dovolj je že bilo, da bi našli pri meni delavski časopis ali en sam letak, tega pa sem imel vedno veliko."

Delavski zaupniki nezaželeni

Janez Koželj je po vrnitvi iz Splita nekaj časa spet delal pri tesarjih, potem pa je našel delo v tovarni lakov na Količevem. Zapiral je zaboje in pisal odpremnice. V tistem času se je aktivno pridružil tudi delavcem v Bonačevi tovarni, ki so organizirali stavko.

2. 12. 1933
Zapiral kot ekspedient je bil jako vesten, urel in posredoval.
gymnastično delo radi dovršene serije.
Domžale, 2. decembra 1933
J. Koželj

Interna „kvalifikacija“ iz leta 1933, ki jo je stari Mengšan dobil v tovarni lakov „Ljudevit Marx“ v Domžalah

"Bil sem delavski zaupnik, torej sem zastopal pravice večih delavcev. Dr. Ender in njegova žena sta mi večkrat namignila, da so vsi takšni že vnaprej prekleti. Posebno žena je bila nepravilna. Kadar je šel mož nabavljat na teren, v druge države, material, je na svojo roko odpuščala delavce. Tudi sam sem tako dobil odpoved, ker ji pač nisem bil všeč, čeprav sem bil pri delu vseskozi vesten. Ob vrnitvi dr. Enderja pa me je moral zopet vzeti nazaj, saj se je po svoje bal delavskih zaupnikov, posebno takšnih, ki se niso dali kar takoj v koš. Teh pa je bilo vedno več."

Dogajale so se tudi izredno brutalne in poniževalne stvari. Eden izmed mojstrov je na primer obdržal ob sebi le tiste delavke, ki so mu bile na voljo tudi sicer, pa čeprav so bile poročene. Eden izmed delavcev je po fizičnem obračunu z delodajalcem obvisel na vodnem kolesu, vse skupaj pa je bilo prikazano kot delovna nesreča, čeprav je verjetno umrl za posledicami udarca po glavi. Odpusti pa so bili tako in tako na dnevnem redu, tako da dela-

vec ni nikoli vedel, ali bo imel jutri še delo.

Ali je bil Tito?

Nekega jesenskega dne je v Koželjevo sobo vstopil visok možak, v tančem plašču, z drobnimi očali. Nič ni rekel, samo pogledal je gor in dol, potem pa prijazno pokimal, češ, vzdržimo še nekaj časa, tudi delavcem bo bolje.

"Nikdar nisem videl tega neznanca, ne prej in ne pozneje," je večkrat premišljeval Janez Koželj. "Toda po vojni, oziroma pozneje, ko sem bral, in tudi slišal, da se je Tito po vrnitvi iz Rusije zadrževal nekaj časa tudi v bližini Ljubljane, sem bil skoraj stoodstoten, da je prišel tudi v našo hišo. Sporazumela sva se brez besed, ko je videl, da ne bom pokolebal pod nobenim pritiskom. Skoraj zagotovo rečem, da je bil Tito..."

Kot delavski zaupnik je bil udeležen pri dokaj razgibanem delavskem udejstvovanju tudi tik pred vojno. Tedaj so revščino poslabšale še stotere druge grozote... (prihodnjič: Vojna nikomur ne prizaneša)

Ivan Sivec

OGLAS

V Domžalah kupim dvo ali trosobno stanovanje. Naslov v uredništvu OP.

OGLAS

Zamenjati želimo eno in pol sobno stanovanje (43 m²) v Ljubljani (Vič) za enakovredno stanovanje v Domžalah. Ponudbe pošljite v uredništvo OP pod šifro „januar 83“.

OGLAS

Našla sem moški zlati poročni prstan — graviran. Naslov dobite v uredništvu glasila.

Izobraževalna dejavnost ZRVS v Domžalah:

REZERVNE VOJAŠKE STAREŠINE — ZNANJE IN ŠE ENKRAT ZNANJE

Znano je, da v občinski konferenci ZRVS ne prestando potekajo različne oblike izobraževanja, ob tem pa seveda tudi preverjanje. To preverjanje ne želijo organizirati kot klasično obliko izpitov, pač pa želijo to znanje posredovati v praktičnem delu ob upoštevanju vseh pridobljenih vojaških veščin. Tak pristop se je pokazal kot zelo ustrezen, saj je terensko delo tisto, kjer se teoretično znanje (ali morda neznanje) lahko pokaže v najbolj evidentni podobi.

Zaradi vsega povedanega prav preverjanju posvečajo veliko skrb, saj je od organiziranosti postopka preverjanja odvisna tudi udeležba rezervnih vojaških starešin. V ZRVS ugotavljajo, da je bilo letos to preverjanje zelo skrbno in kakovostno pripravljeno.

Zaradi visoke ravni osveščenosti so v Domžalah že lahko prešli na sistem vabil in ne pozivov, kot doslej. Ker sistem vabil ne prinaša tolikšno mero prisile, kot jo na nek način prinaša sistem pozivov, je bila udeležba le nekoliko manjša.

Tudi za prihodnje v OK ZRVS želijo graditi na zavesti in ne na prisili. Morda je manj znano, vendar so rezervne vojaške starešine dolžne po zakonu o vojaški obveznosti izvršiti vse zadolžitve obrambnega usposabljanja v svoji delovni organizaciji. Želijo in to tudi ugotavljajo, da ob tem vendarle kakovost dela ne trpi, zavest pa se povečuje.

To je torej osnovna karakteristika izobraževanja v ZRVS Domžale, saj t. i. dejstvo prisile, ki jo prinaša vpoklic, izginja.

Ob upoštevanju vsega tega bo OK ZRVS še naprej pregledovala udeležbo ter ob tem zavzela ustrezne zaključke in stališča. Po teh stališčih bo prilagodila na vsak način svoja ravnanja tako, da bodo aktivnosti obrambnega usposabljanja v domžalski občini potekale v okviru zakonskih določil in programa ZRVS, ki so ga sprejeli.

Matjaž Brojan

OBJAVA!

Avto moto društvo Domžale organizira vsak mesec tečaje za voznike motornih vozil kategorije „A“ in „B“.

Prijavite se lahko v društvenih prostorih AMD Domžale vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure razen sobote.

JAVNO OBJAVLJA
prosta dela in naloge

TOZD INVEST SERVIS
vzdrževalna dejavnost, r.o.,
Ljubljana, Verovškova 57

**DIPLOMIANEGA STROJNEGA INŽENIRJA ALI
STROJNEGA INŽENIRJA**
(za področje energetike) — Ljubljana

za dela in naloge na področju:

- projektiranja tehnologije vzdrževanja energetskih instalacij,
- projektiranja in izvajanja rekonstrukcije energetike po obratih,
- spremljanja porabe energije in predlaganja ukrepov za gospodarnejšo uporabo.

Pogoji:

- visoka ali višješolska izobrazba strojne smeri—energetika,
- 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju energetike,
- pasivno znanje svetovnega jezika
- poskusno delo 90 dni.

ORODJARJA SKUPINOVODJO — Mengeš

za dela in naloge:

- vodi, koordinira in kontrolira delo orodjarne,
- sodeluje pri izdelavi planov orodij in rezervnih delov,
- opravlja najzahtevnejše faze dela, predvsem pri termični obdelavi,
- spremlja normative porabe izdelavnih časov in materialov.

Pogoji:

- 4 letna oziroma 3 letna srednja šola kovinarske stroke
- 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj,
- izpit iz varstva pri delu,
- poskusno delo 60 dni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave sprejema 15 dni po objavi kadrovske-spolni sektor delovne organizacije LEK, Ljubljana, Verovškova 57.

TOZD KEMIJA,
proizvodnja bazičnih kemičnih izdelkov, r.o.
Mengeš, Kolodvorska 27

2 POMOŽNIH DELAVCEV

za opravljanje del in nalog v proizvodnji na obratu za organske sinteze

Pogoji:

- končana osnovna šola,
- starost nad 18 let,
- troizmensko delo,
- poskusno delo 30 dni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave sprejema 15 dni po objavi kadrovske oddelke LEK Mengeš, Kolodvorska 27, 61234 Mengeš.

Kandidate bomo obvestili o izidu najkasneje v 15 dneh po seji komisije za delovna razmerja.

DOMŽALE — SREDIŠČE MONODRAME V SLOVENIJI

V organizaciji Zveze kulturnih organizacij, Festivala Ljubljana in Kulturne skupnosti Domžale poteka letos v Kinodvorani Domžale že III. srečanje slovenskih igralcev monodrame.

Na 1. srečanju leta 1980 so se uspešno in v enkrat bolj, drugič manj zasedeni dvorani predstavili sledeči izvajalci monodrame: 12. septembra — Maks Furijan, Jože Zupan in Dare Ulaga, 26. septembra — Branko Miklavc, 10. oktobra — Alja Tkačeva, 24. oktobra — Janez Klasinc, 7. novembra — Jurij Souček, 21. novembra pa Jerica Mrzel.

Selektor I. srečanja slovenskih igralcev monodrame v Domžalah Bojan Stih, je ob prvem srečanju med drugim zapisal: "Pobuda, ki je prišla iz domžalske kulturne skupnosti, da koncerte v Grobljah dopolni s srečanjem slovenskih igralcev in igral, ki nastopajo v monodramah ali pa gledališko pripovedujejo umetniška besedila, je vsekakor koristna in tudi plodna za naš sedanji teaterski trenutek. Želeli je, da bi domžalsko srečanje preraslo v stalno in kontinuirano obliko in podjetje v naši sedanji gledališki kulturi. Kajti monodrama pomeni tudi vračanje in vrnitev k igralcu, k intimnosti odra in k neposrednemu kontaktu med gledalci in izvajalci — odrskimi umetniki."

II. srečanje je bilo v letu 1982. Tokrat so se predstavili: 11. septembra — Marjan Bačko z Levstikovim: Martinom Krpanom, 25. septembra — Branko Grubar z delom Slavka Gruma: Pisma Josipini ter Majda Hermanova z delom Rade Pavelkiča: Rojena v znamenju tehtnice, 9. oktobra — Vida Juvanová z delom Balbine Baranovič-Batellino: Germaine in pes ter Maks Furijan s Tremi monologi iz uspešnih vlog, 23. oktobra — Nika Juvanová z delom Istvana Orkeny: Mačja igra in Jože Zupan s Platonovim: Sokratovim zagovorom, 6. novembra — Branko Miklavc z delom: Jubilej in 20. novembra: — Tone Šolar z delom Janéza Povšeta: Izvolite, tov. Marjan in Breda Pugljeva z delom Alda Nicolai: Ženske, oh te ženske.

Bojan Stih, ki je program izbral, je tokrat med drugim za-

pisal: "Drugo srečanje igralcev monodrame v Domžalah nam pove, da se naše sodobno gledališče in njegovi ustvarjalci niso odpovedali programski, umetniški in izpovedni zvrsti, kakršno predstavlja in pomeni monodrama. Že lansko prvo srečanje na Pohorju sta nam odkrila, da ne kaže pozabiti na monodramo in spregledati njene gledališke možnosti. Pod primo torej vse tiste, ki so si naložili umetniško nalogo pripovedovati, igrati in oblikovati v eni sami osebi, ki je še kako izpostavljena kritičnim in vprašujočim očem gledalca."

Da bo letos, na III. srečanju obisk tak, kakršnega si organizatorji želijo, je pokazalo že prvo srečanje igralcev monodrame. Prvi se je 8. oktobra pred polno kinodvorano v Domžalah predstavil Janez Hočevnar-Rifle, ki je ob uspeli glasbeni spremljavi izvedel Občinskega svetnika Jožefa Švejka, za katerega je tekst napisal, "spesnil, zložil in zlimal" Tone Fornezzi-Tof. Janez Hočevnar-Rifle je svojo vlogo Švejka odigral zares enkratno, pa najsi bo to v pantomimi, kot odlični pevec in celo kot plesalec. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Izgleda, da je Rifle izbil sodu dno, da je Domžalčane spravil v dobro voljo in s tem vsekakor prispeval k temu, da bo kinodvorana ob predstavah monodrame polno zasedena.

15. oktobra se je predstavil Mitja Šipek s Svetnim Gašperjem po noveli Pot na klop Prežihovega Voranca; 22. oktobra pa Zlatko Šugman s satiričnim kabaretom Miloša Mikelna:

Direktni prenos; 29. oktobra se bo predstavila Sonja Pavčič s komedijo v enem dejanju Rade Pavelkiča: Rojena v znamenju Tehtnice, 5. novembra — Janez Škof in Mira Bedenkova z delom Aleksandra Marodiča: Pritožba Franca Mrzleša; 12. novembra — Milena Muhič z Milenka Vučetiča: Lizika; 19. novembra

pa Polde Bibič z delom Jura Kislingerja: Debele zgodbe Petra Fuleža.

Upam, da so tokrat organizatorji izbrali dober in za Domžalčane privlačen program, zato upamo, da bo letošnji obisk mnogo boljši, kot je bil lanski.

Tone Ravnikar

KAKO JE S ŠOLO V TRZINU?

Po predvidevanjih bodo osnovno šolo v Trzinu gradili predvidoma v sklopu objektov eventualnega naslednjega samoprispevka. Izhajajoč iz stališča skupščine občine Domžale, ki je bilo sprejeto ob 3. samoprispevku mora biti gradnja maksimalno racionalna, seveda po zasnovah ob upoštevanju vseh energetskih problemov in usmeritev. Glede na oboje je komisija razpravljala o splošnih usmeritvah za izdelavo projektov izgradnje osnovne šole TRZIN.

Kakšna so stališča?

Oblika projektov mora biti kar najbolj preprosta ob upoštevanju racionalne izvedbe šolskih prostorov, kuhinje in telovadnice, pač tako kot predvidevajo normativi, ki veljajo za šolske objekte.

Kako bo z ogrevanjem?

Način ogrevanja bo v novi trzinski šoli prilagojen optimalnim energetskim virom, vendar tako, da bo predvidena možnost ogrevanja s trdimi gorivi. Ob tem bo objekt projektiran tako, da bodo hkrati z izvedbo zagotovljene kar najmanjše izgube toplotne energije.

Ostali objekti

Kar zadeva športne rekreacijske objekte mora biti dopuščena možnost graditve po fazah, s

tem, da morajo ostati predvideni prostori za te potrebe. Dostop do te osnovne šole mora biti projektiran in izveden tako, da bo zagotovljena kar največja varnost vseh udeležencev v prostoru.

**SERVIS
ŠIVALNIH STROJEV
KLANČAR TINE
Vir, Čufarjeva 6**

Opravljam prevoze s kombijem do 8 oseb stalno ali občasno.
Prevzamem tudi prevoz plastičnih izdelkov. Telefon: 722-273

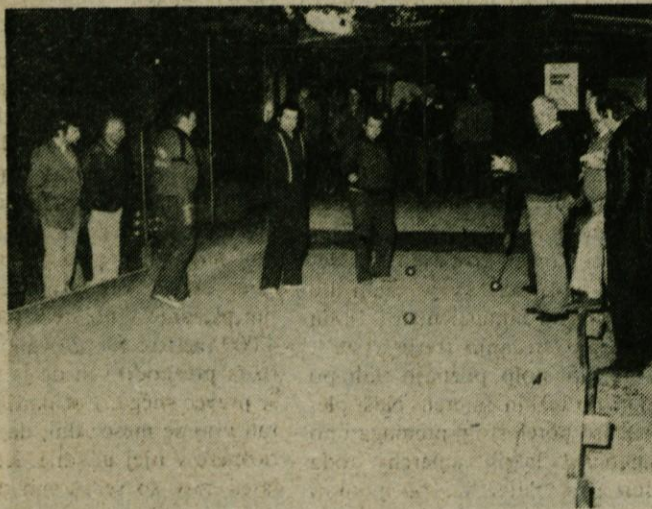
Edini balinarji iz naše občine, ki tekmujejo v ligi:

»BUDNIČARJI« SO NAVDUŠENI ŠPORTNIKI

Leta 1976 so pričeli s svojo aktivnostjo "Budničarji", kot se imenujejo. Tedaj so se z budnico, kresom in povorko udeležili prvomajskega tabora, ko so postavili mlaj, sedaj že tradicionalno obliko prvomajskega obeležja.

Občani VIRA in KOLIČEVEGA od koder zlasti gravitirajo občani — Budničarji, so s svojo prvomajsko aktivnostjo vzbudili mnogo zanimanja, zlasti v prvomajskem obdobju. Ker pa se niso želeli omejiti le na to obdobje, so delovanje balinarjev nadaljevali na zasebnem terenu preko vsega leta.

Z velikim razumevanjem 83 letne MARIJE HOČEVAR, ki je odstopila zemljišče v uporabo in delovanje balinarjev vsestransko podpira, (njen sin IVAN je bil celo pobudnik gradnje balinišča), so zgradili izredno lep teren za balinanje, ki je v občini celo edini z ustrezno registracijo Balinarske zveze Slovenije.

Prizor z ene od balinarskih tekm, ki jih na količevem organizirajo Budničarji

Balinarji — »Budničarji« tako uspešno zastopajo domžalsko občino v III. ligi ljubljanskega območja, kot edini balinarji v neki ligi. Letos nastopajo prvič, uspehi pa so polovični. Pred dnevi, ko smo jih obiskali, so bili nekje na sredini tabele, obetajo pa, da se bodo na tabeli še povzpeli.

Za prihodnje želijo v razširjenosti amaterskega dela ustanoviti še domžalsko — kamniško ligo, saj imajo v društvu preko 100 interesentov.

No, balinarji so se pomerili tudi v sindikalnem merilu. Tekmovanja (bilo je v septembru) pa se je udeležilo izredno veliko število ekip. Na tekmovanju, ki je potekalo v okviru ZTKO, je med sindikalnimi ekipami zmagala ekipa Papirnice Količevo, skupno pa je prva ekipa »Budničarjev«.

Sicer pa obljublamo, da bomo množično in pestro delo Budničarjev, ki temelji izrecno na amaterskem delu, spremljali ter predstavili — zlasti prvomajske manifestacije — v prihodnjem letu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega

FLERE STANISLAVA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali toliko cvetja in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
moža in očeta

FRANC HERLE — NANDE borec NOB

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejo:

žena Ivanka ter hčerka Francka
z družino

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil dragi
mož in oče

JANEZ JEMEC

iz Škocjana

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste ga imeli radi, mu lajšali zadnje ure težke bolezni in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Marija, hčerka Betka
in sin Simon

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega
moža in očeta

IVANA BANKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisмено izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil

KAREL KLOPČIČ

Krohkrokov ata iz Zaboršta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste ga imeli radi, mu lajšali ure težke bolezni in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE OPRAVŽ

iz Preserij

se vsem sosedom in prijateljem, ki so jo imeli radi in jo pospremili na zadnji poti, najlepše zahvaljujemo za darovano cvetje in pomoč.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

FRANCA LESKOVCA

(Bognarjevega ata)

se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

Jesenski kros mladih v Domžalskem športnem parku

DOMŽALČANI USPEŠNI TUDI NA HUDIČEVEM STOLPU

Alpinisti iz naše občine so letos dosegli spet vrsto izjemnih uspehov, še zlasti pa izstopajo podvigi Silva Kara, Janeza Jegliča in Romana Cerarja, ki so obiskali previsne stene Severne Amerike. Skupini se je pridružil tudi Janko Humar, ki pleza za Soški alpinistični odsek, slovi pa kot izvrsten plezalec.

V Ameriki so fantje opravili vzpone s katerimi so obrnili spet nov list v zgodovini jugoslovanskega alpinizma. V gladkih granitnih stenah, kanjonih in stolpih so preplezali tako težke smeri, da so s svojimi podvigi zasenčili vse dosedanje uspehe jugoslovanskih alpinistov v kopni skali.

Priložnost za obisk ameriških sten se je našim alpinistom ponudila, ko je naš znani himalajec, član domžalskega AO-ja, Stane Klemenc, dobil povabilo za izmenjavo naših alpinistov z ameriški. Stane je namreč pod Everestom srečal znanega ameriškega alpinista Steva Komita, ki je predlagal, da bi letos prišla v Ameriko skupina naših plezalcev, prihodnje leto pa naj bi k nam prišli Američani.

Silva, Janeza, Romana in Janka je povabilo zamikalo, saj Amerika slovi po skrajno težavnem plezanju, ki si pri nas še utira pot. Da v Ameriko ne bi prišli nepripravljeni, so fantje, ki so se že preje izkazali z vrsto doličnih vzponov, pred odhodom v Ameriko 6 mesecev vsak dan trenirali po več ur.

V Ameriko so odpotovali 4. junija in do 10. julija opravili kar 172 vzponov. Najprej so plezali v stenah Estes Parka v Koloradu, nedaleč od hiše svojega gostitelja Steva Komita. Fantje kar ne morejo prehvaliti Stevove uslužnosti. Naselili so se na dvorišču njegove hiše, uporabljali njegovo kuhinjo, pokušali njegove kuharske specialitete, se vozili z njegovim avtom in sploh jim je bil dober vodič.

Prvi teden so se v kratkih a težkih smereh Estes Parka predvsem navajali na granit in prosto plezanje, ki zahteva da plezalec smer prepleza samo s svojo spretnostjo in močjo telesa. Klini mu lahko služijo le za varovanje, ne pa tudi za napredovanje, kot pri tehničnem plezanju, ki je v navadi pri nas. V smeri sploh niso jemali klinov in lestvic, varovali so se samo s posebnimi zatiči, ki se v granitu odlično obnesejo. Težko prosto plezanje zahteva od človeka skrajno koncentracijo, izredno

gibčnost, moč pa tudi iznajdljivost, saj je treba težave v smeri včasih premagati na dokaj različne in nenavadne načine. Fotografije in diapozitivi, ki so jih fantje posneli med plezanjem kažejo, da so morali viseč samo na rokah premagovati strehaste previse, kažeko kako so se prebijali preko povsem gladkih plošč, kjer so jim oporo dajali le za konice prstov veliki oprimki, kako so si morali pomagati celo s skoki z enega skalnega stolpa na drugega, videti pa je tudi, kako previsne stene sopremagovali. Šele ko na sliki vidiš plezalno vrvo, kako visi od stene, spoznaš kako so bile smeri previsne in kako nevarni bi bili v njih padci. Fantje so morali napeti res vse sile, da so premagovali takšne težave. Tudi sami pripovedujejo kaj vse so morali delati, da so uspeli. Naj povemo samo, da sta si morala Silva in Janez v eni od smeri celih 40 metrov pomagati z zelo širokim razkorakom, pravzaprav "špago" kot temu po domače rečemo pri telovadbi. Noge sta imela v razkoraku, roke pa so si pri napredovanju lahko pomagale le z minimalnimi oprimki. Drugič sta lahko težave premagala samo tako, da sta v razpoke vikalala roke in jih nato stiskala v pesti, da so bile širše in niso mogle zdrsniti iz razpok. Z vso težo viseč na tako stisnjenih pesteh sta nato skušala doseči nove oprimke. Boleča metoda, toda kot sta sama rekla "kar uporabna". Tudi Roman in Janko bi lahko opisala celo vrsto takšnih nenavadnih prijemov.

Ni čudno, da je takšno plezanje ocenjeno z višjimi težavnostnimi stopnjami, kot običajno tehnično plezanje.

Pri nas so najtežje smeri ocenjene z oceno VI+, kar v alpinističnem jeziku pomeni skrajno, ekstremno težavno, v Ameriki pa so prosto splezali že smeri, ki

imajo oceno VII, VII in celo IX. Alpinisti, ki so že preplezali smeri v ceno VI včasih kar težko verjamejo, da je lahko kakšna smer še težja od "skrajno težavne". Silvo, Janez, Roman in Janko pa so potrdili, da obstaja tudi takšne smeri. Že prvi teden v Ameriki so splezali smer z oceno VII. Smer se imenuje Messon Impossible in kot so povedali fantje, je smer res že na prvi pogled izgledala kot nemogoča previsna poč. Ko pa so začeli plezati, jim ni preostalo drugega, kot da jo preplezajo. Vsak morebiten padec bi bil lahko usoden. Fantje trdijo, da so uspeli predvsem zato, ker so bili izredno dobro kondicijsko in psihično pripravljeni. V Ameriki so preplezali celo po štiri smeri na dan, tako da so se res odlično privadili tamkajšnjim razmeram in granitu. Trdijo, da imajo ameriške smeri realno oceno, in da so sedemke res težje od naših šestic. Za takšne vzpone je potreben reden vsakdanji trening, med drugim tudi gimnastika. V smeri pa je treba dobro preučiti težka mesta in jih nato čimhitreje preplezati. Plezalec je na ta način krajši čas v nevarnem območju, hkrati pa se tudi ne izčrpa z dolgotrajnim viseanjem na rokah.

Iz Estes parka so se fantje odpeljali do 800 kilometrov oddaljenega Hudičevega stolpa — Devils Tower, ostanka nekdanjega vulkana, ki je znan po znanstveno-fantastičnem filmu "Bližnja srečanja tretje vrste". Alpinisti stolp poznajo tudi po skrajno težkih smereh. Naši plezalci so hoteli stolp premagati po nekoliko lažjih smereh, toda Janez in Silva sta po pomoti vstopila v težjo smer kot sta nameravala. Smer se jima je sicer zdela izredno težka, toda ker sta mislila, da plezata smer sedme težavnostne stopnje, sta vztrajala naprej in vzpon nadaljevala. Šele na vrhu stolpa sta jima prijatelja, ki ju je že skrbelo, povedala, da v plezalnem vodniku piše, da je smer ocenjena z deveto težavnostno stopnjo. Silva in Janez sta tako, kot prva Jugoslovana preplezala smer s tako visoko težavnostno oceno. Lahko si predstavljamo, kako so bili veseli uspeha, toda čakale so jih nove naloge. Iz Wyominga, kjer je Hudičev stolp, so se odpeljali v južno Dakoto in se tam poskusili s peščenimi stolpi, Blackhills Needles. Stolpi imajo izredno zanimive oblike, fantje pa so tudi na njih opravili več skrajno težavnih vzponov.

Zamikal jih je tudi kanjon Eldo-

rado Springs v katerem so najtežje smeri prostega plezanja. V kanjonu je bilo veliko ameriških plezalcev, toda naši so s svojimi podvigi kmalu pritegnili njihovo pozornost. Američani se še zlasti niso mogli načuditi temu, da so Jugoslovani z vrhov sestopali tudi kar po plezalnih smereh in da so včasih plezali nenavezani — solo. V kanjonu so preplezali tudi do zdaj najtežjo prosto preplezano smer Genesis, ki ima prosto preplezana oceno IX+ ali več, ker pa so si pri plezanju pomagali s tehničnimi pripomočki, se je težavnost smeri zmanjšala na oceno VIII. Kako težka je smer govori tudi podatek, da je Silva, ki je plezal prvi, porabil kar celo uro, da je premagal ključno mesto v smeri. V Eldoradu Springsu so fantje preplezali tudi dve prvenstveni smeri. Janez in Silva sta preplezala Domžalsko smer, ki ima oceno VII A2, to je sploh prva smer sedme težavnostne stopnje, ki so jo kot prvi preplezali jugoslovanski plezalci. Roman in Janko pa sta v vzhodni steni MC Henry Peaka preplezala veliko zajedo, ki sta ji dala ime Tolminska smer in nosi oceno — VI. Ker so se dnevi njihovega bivanja v Ameriki počasi iztekali so se odločili, še za poslastico. Sklenili so preplezati previsno steno Diamonda, ki spada med najtežje stene na svetu, saj ima v njej najlažja prosto preplezljiva smer oceno VII. Američani so jim plezanje v tej steni na višini 4.000 metrov odsvetovali, češ da so še prezgodnji in da je v steni še preveč snega. Počakati bi morali vsaj še mesec dni, da bi bile razmere v njej ugodne. Ker niso imeli časa so se vseeno odločili za vzpon, čeprav so morali do sten gaziti visok sneg in so preko nje leteli veliki kosi ledu in kamenja ter slapovi vode. Stena je med plezalci zahtevala že precej žrtve, tako težavnega plezanja, kot ga ponuja ta stena na višini 4.000 metrov, pa v Evropi sploh ne poznamo. Kljub vsemu so se fantje odločili in steno, ki jim je med vzponom res kazala zobe, premagali v rekordnem času, v pičlih šestih urah in pol. Američani skoraj niso mogli verjeti njihovemu podvigu, ko pa so se prepričali o resničnosti, so pohvale letele z vseh koncev. Še posebej je bil nanje ponosen Steve Komit, saj so bili privplezalci, ki so letos premagali zloglasno steno. Priznal jim je, da ni verjel, da jim bo podvig uspel, saj so pred odhodom v steno dolgo v noč igrali tarok in so zjutraj pozno vstali.

Miro Stebe

VAJI »DOMŽALE 82« OB ROB

Vsak od nas je po svojih močeh sodeloval v vaji "DOMŽALE 82" ter spoznaval svoje naloge in obveznosti, katere uresničuje danes in jutri, v miru in tudi

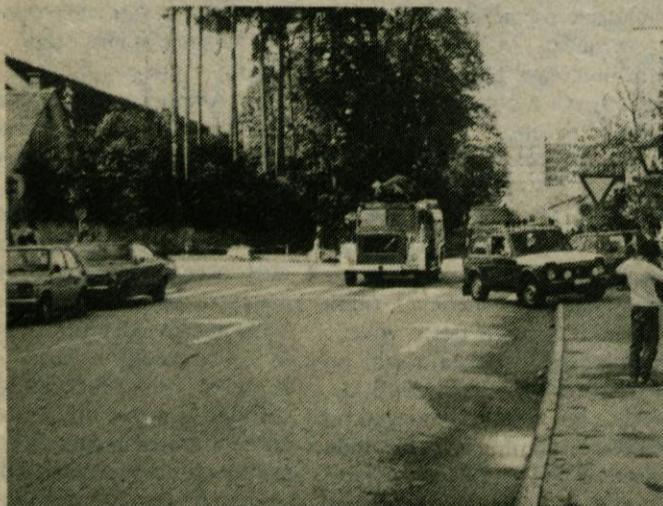
morebitni agresiji. Vsak zase in skupaj smo odkrivali naše prednosti in slabosti in naša naloga je, da te prednosti predvsem pa slabosti analiziramo in storimo vse, da jih

ob prihodnji vaji ne bo več. Tako kot so se v vajo, se morajo tudi v oceno vaje vključiti vsi organi, organizacije in skupnosti, ki so kot nosilci posameznih dejavnos-

ti pristojni in odgovorni za urejanje razmer na teh področjih, ter vsi delovni ljudje in občani, le skupna ocena izvedbe vaje bo porok za to, da bo prihodnjič še bolj uspešna.

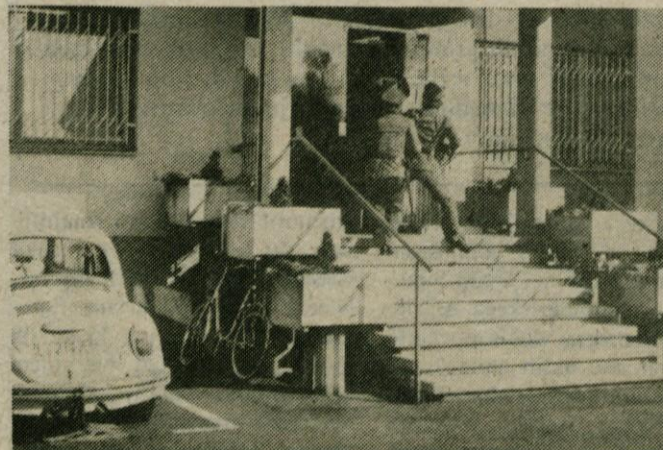
Akcija NNNP – prizor reševanj ponesrečencev

Akcija NNNP – enote domžalskih gasilcev so prišle na kraj požara – v ulico Veljka Vlahoviča v nekaj minutah

Ob priliki požara so gasilci razpeli posebno reševalno ponjavo

Akcija NNNP – roparja v poslopje banke v Domžalah so prijeli v zelo kratkem času

Enote civilne zaščite pri oskrbovanju ranjencev

Reševanje iz gorečega objekta